

GLASNIK OPĆINE OMIŠALJ

BR. 125

KOLOVOZ
2020.

**OMIŠALJ PROSLAVIO
STOMORINU**

UNATOČ KATASTROFIČNIM NAJAVAMA

**TURISTIČKA SEZONA
IPAK NIJE IZGUBLJENA**

MLADE UZDANICE OMIŠALJSKOG SPORTA

**LUCIJA I MATE SANJAJU
OLIMPIJSKE SNOVE**

GLASNIK
Općine Omišalj

Izdavač

Općina Omišalj
Prikešte 13
51513 Omišalj
opcina@omisalj.hr
www.omisalj.hr

Za izdavača

mr. sc. Mirela Ahmetović

Glavni urednik

Ernest Marinković

Grafička urednica

Zorica Vežić

Novinari

Ema Jedrlinić
Ernest Marinković
Doris Kedžo

Fotografije

Anticiklona d.o.o.
Arhiva

Tisak

Tiskara Kasanić, Zagreb

Naklada

1000 komada

UVODNIK

Drage stanovnice i dragi stanovnici Omišlja i Njivica, dragi gosti naših mjesta, poštovani čitatelji „Glasnika“,

privodimo kraju još jedno ljeto i još jednu turističku sezonu. Po mnogočemu specifičnu i nepredvidljivu. Dakako, razlog svemu je globalna situacija u kojoj se zatekao gotovo cijeli svijet, a posljedice pandemije nisu zaobišle ni Hrvatsku pa ni nas na otoku Krku. Očekivanja su bila različita, prognozirati rezultate malo tko se usudio, a ni najoptimističnije najave nisu nam davale šansu da premašimo tridesetak posto lani ostvarenih turističkih rezultata. Ipak, danas je jasno, unatoč činjenici da je podbačaj vrlo osjetan, da ne samo da nismo doživjeli katastrofu već da smo debelo premašili očekivanja. Uz koliko zdravstvenu cijenu tek ćemo vidjeti, ali dosadašnji trendovi i podaci daju nam za pravo nadati se da nećemo doživjeti „dalmatinski scenarij“ što u prvom redu imamo zahvaliti odgovornom ponašanju svijtu nas, i domaćina i naših gostiju. A upravo to, zdravlje naših građana na prvom mi je mjestu.

Upravo zbog toga, svjesni potencijalnih opasnosti, Općina i jest odlučila odustati od planiranih masovnih ljetnih manifestacija i okupljanja, a, uz to, i reducirani općinski proračun nije nam ostavio mnogo prostora. Vazući o (ne)financiranju pučkih fešta i koncerata ili svega onoga što od prvog dana svojih mandata stavljam na pijedestal svih mojih interesa, ustvari sam prilično lako i brzo odlučila: odgoj i obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb, komunalni standard i projekti – a neke smo morali i prolongirati – moj su prioritet i, ma koliko nepopularno bilo, uvijek ću ih forsirati pa bilo to i nauštrb zabave ili rekreacije u ovim kriznim vremenima. Nažalost, ove godine u dobroj je mjeri ispaštala i naša Stomorina iako smo

za nju u proračunu rezervirali sredstva, ali viša sila i epidemiološke mjere nisu nam dozvolili opustiti se onako kako smo to činili sva dosadašnja ljeta. Nema veze, čeka nas još mnoštvo zajedničkih Stomorina, baš kao i Malih Gospoja u Njivicama.

Kako to obično ljeti biva, teška građevinska mehanizacija utihne, a investicijski ciklus čeka jesen da se ponovo zahukta. Ipak, tijekom protekla dva i pol mjeseca završili smo neke manje projekte, poput dječjeg igrališta u Omišlju, uređenja dijela omišaljskoga groblja i najvećeg dijela obalne šetnice Stran, ali me posebno veseli što smo neke velike projekte doveli gotovo do faze početka realizacije ili napokon riješili neku dugoočekivanu dokumentaciju: nakon godina čekanja državne administracije, predali smo zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za gradnju reciklažnog dvorišta, prema resornom je ministarstvu odaslan konačan prijedlog urbanističkog plana uređenja Peharčeka u Njivicama, upravo predajemo zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za gradnju parkirališta Pod orišina, a pri kraju je i postupak javne nabave za rekonstrukciju ceste što pokraj kampa „Omišalj“ vodi do ulica Veli i Mali kijec.

Planova i ideja ne nedostaje, a ostaje nam nada da će cjelokupna situacija u što skorije vrijeme biti normalizirana pa da i svi građani i mi u Općini konačno nastavimo s ustaljenim načinom rada i funkcioniranjem.

Baš kao što se nadam da će i naši mališani za koji dan krenuti u školu i nastavu pohađati u normalnim uvjetima. Želim im sretan početak školske godine, a svima vama puno zdravlja i sreće!

Vaša načelnica

IN MEMORIAM

ĐORĐE ŠAPIĆ 1948. - 2020.

Naš Đoko

Da, znali smo da je Đoko bolestan, ali kad se s pojavom prvih vrelih dana ovoga ljeta pročulo da je ponovo u bolnici, nadali smo se da će brzo doći kući, da će se oporaviti i da će ujesen opet biti s nama na probama pjevačkog zbora.

On i njegova gitara.

Ta, toliko puta je iznenadio i obradovao svoju Dunju, prijatelje, liječnike i sve nas u zboru pa se pojavio na probi ozarena lica i s onim svojim osmijehom u očima. Blag, nenametljiv, šarmantan... Takav je bio. Pravi kavalir prema ženskom dijelu zbora. Kopirao nam je tekstove pjesama, prevodio s engleskog i pomagao s izgovorom. Pratio nas je na gitari. Čak i kad mu je

zdravlje već bilo jako narušeno, kad je teško disao i sporo se kretao, nije odbijao svirati. Na pitanje može li uvježbati neku novu skladbu, kimnuo bi glavom i sljedeći put se pojavio s gitarom.

Svirao je na nastupima, ali i na našim spontanim veselicama. Ispunjavao nam glazbene želje i gotovo se nikada

nije ljutio. Obradovao bi nas lijepom riječju, uputio nekako usput koji lijepi kompliment i neprekidno se smješkao.

Ovaj put naš se Đoko nije pojavio na probi, otišao je zauvijek. U zboru će ostati velika praznina.

Dragi Đoko, strašno ćeš nam nedostajati.

Dragica Vukušić

3-4	OPĆINSKO VIJEĆE
5-9	AKTUALNOSTI
10-12	INVESTICIJE
13-15	STOMORINA
16-18	RAZGOVOR S OMIŠALJSKIM ŽUPNIKOM ANTONOM BOZANIĆEM
19-21	TURIZAM
21-22	KULTURA
23-25	RAZGOVOR S LUCIJOM I MATOM GRGURIĆ
26-27	SPORT
28	KOLUMNE

22. SJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA

OD „PONIKVI“ I „PESJE“ DO INTERNETA, GROBLJA I DUŽNIKA

Zadnjeg dana srpnja općinski su vijećnici u Društvenom domu „Omišalj“ odradili i 22. sjednicu Općinskog vijeća u ovome mandatu, a prve su na dnevnom redu bile odluka povezana s otočnim komunalnim društvom „Ponikve“, odnosno one o davanju suglasnosti i jamstva za zaduživanje te Odluka o prihvaćanju „Projekta prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području otoka Krka“ i pisma namjere o suradnji lokalnih samouprava s otoka na provedbi projekta, odnosno izmjene postojeće odluke. Uvodno obrazloženje dao je direktor tvrtke Ivica Plišić, a čitava priča uglavnom se svela na potrebu produljenja roka korištenja na Vijeću već odobrenih kreditnih zaduženja i to stoga što je EU projekt gradnje kanalizacije i vodovoda još uvijek u toku. Naglašeno je i da se ostali ugovoreni uvjeti kreditiranja ne mijenjaju.

EU projekt uvođenja širokopojasnog interneta

Sljedeća točka odnosila se na „Prijedlog odluke o prihvaćanju kapitalnog projekta izgradnje širokopojasne internetske mreže sljedeće generacije na otoku Krku“, a načelnica Mirela Ahmetović uvodno je istaknula da je riječ o projektu o kojemu se i u „Ponikvama“ i na Koordinaciji (grado)načelnika otoka Krka raspravlja već godinama.

- Projekt smo svojevremeno prijavili na financiranje sredstvima europskih fondova, prošao je sve faze odabira i dobili smo odluku Ministarstva regionalnog razvoja u kojoj stoji da će nam biti dodijeljena bespovratna sredstva u iznosu 57,6 milijuna kuna, a sad je potrebno osigurati i ostatak sredstava, 19,7 milijuna kuna, te potpisati ugovor s Ministarstvom kojim će to biti definirano. Iznos što će ga morati podmiriti svaka lokalna samouprava ovisi o površini što će biti pokrivena širokopojasnim internetom, odnosno mrežom, a Općina Omišalj u tom projektu trebala bi participirati s devet posto u odnosu na ukupan iznos, odnosno 1,78 milijuna kuna i naš je stav da, s obzirom na kapacitete našeg proračuna, mi nećemo imati problema tijekom godina osigurati taj novac, rekla je Ahmetović, a prijedlog je na kraju prihvaćen jednoglasno.

Izješće o radu „Pesje“

Potom je na red došlo Izješće o radu Komunalnog društva „Pesja“, a predstavio ga je novi direktor tvrtke Goran Ivandić. Osvrnuo na dio Pesjinih djelatnosti što se odnose na pružanje komunalnih poslova krenuvši od zatečenog stanja po preuzimanju svoje dužnosti, a zatim prezentirao viziju i smjernice budućeg razvoja te progovorio o prvim učinjenim koracima od kada je direktor.

„Pesja“ trenutačno ima 23 zaposlena radnika i prema opsegu posla što ga društvo obavlja, zaključio je Ivandić, danas za normalno funkcioniranje nedostaje sedam radnika na održavanju zelenila, skrbi o čistoći te na parkinzima. Uz to, vidan je nedostatak

radnih vozila i strojeva, a postojeća su već dotrajala, u prosjeku stara preko petnaest godina, što predstavlja jako velik problem, požalio se direktor pa nastavio kako tvrtki nedostaje i jedinstven operativni prostor, odnosno pogon s obzirom na to da su postojeća skladišta dislocirana na tri lokacije. Izlaganje je završio riječima da problem predstavlja i nedostatak adekvatnog prostora za deponiranje zelenog otpada nastalog poslije orezivanja, kao i pomoćne servisne zone u Njivicama.

- Povrh svega, dolaskom korone problemi su se dodatno povećali jer su nam ugovori s Općinom umanjeni u prosjeku za 25 posto pa nismo bili u mogućnosti zapošljavati dodatne radnike. Dakako, u cilju nam je učiniti sve da održimo kvalitetu radova i dosegnuti standard, ali će nam za to biti nužan angažman trojice radnika, a posebno na održavanju zelenila i na čišćenju. Uz to, uz odobrenje Nadzornog odbora, svakako bismo krenuli u postupak nabave dva nova vozila, jednog manjeg teretnog i jednog vozila namijenjenog za čišćenje sanitarnih čvorova, rekao je Ivandić. Pohvalio je zatečenu informatičku umreženost sustava, iako su i u tom dijelu moguća poboljšanja, a svakako će trebati u skoro vrijeme na vozilima zamijeniti natpise s imenom tvrtke koja se više ne zove „Pesja-Nautika“ već samo „Pesja“. Rekao je direktor i da se stalno ulaže u opremu namijenjenu radnicima pa su, tako, lani, izmjenom vizualnog identiteta tvrtke, nabavljeni novi kompleti radne zaštitne opreme, a slično je učinjeno i uoči ljeta za radnike na parkingu i na čišćenju sanitarnih čvorova.

Unatoč nedostatku radnika, „Pesja“ se maksimalno trudi održavati visok standard čistoće javnih površina, ali je istaknut velik problem neodgovornog ponašanja dijela građana koji konstantno neprimjereno odlažu kućni otpad što znatno i bespotrebno povećava opseg posla.

Što se, pak, groblja tiče, obavljeni su postupci dodjele novih grobnih mjesta na novom dijelu, ali i onih napuštenih na starom dijelu groblja.

S parkiralištima uvijek isto, manjak kapaciteta, ali i dotrajlost aparata za naplatu, a Ivandić je ustvrdio da će svakako trebati poraditi i na povlaštenim cijenama parkiranja što nisu mijenjane od uspostave naplate. Najavio je i početak naplate usluge parkiranja u Ulici Nikole Jurjevića, ali, za sljedeću godinu, i početak fiskalizacije naplate parkirališta što podrazumijeva i nabavu novih naplatnih uređaja.

U hortikulturalnom dijelu nastojat će se formirati dva stalna tima, u Omišlju i Njivicama, kako bi se ubrzala operativnost, odnosno smanjio gubitak i vremena i novca.

- Mislim da, unatoč svemu, možemo razmišljati i o proširenju djelatnosti, a posebno savjetodavno u hortikulturi i operativno pružajući vanjske usluge u uređenju okoliša, zaključio je Ivandić te na kraju vijećnicima predstavio i financijsko izvješće Društva za prošlu godinu koja je završena s neznatnom dobiti.

Odgovarajući na vijećnička pitanja, direktor „Pesje“ rekao je da su u više navrata dobili prijave o narušavanju čistoće na dječjem igralištu u središtu Omišlja da će svakako pojačati nadzor i intervencije, ali da je vjerojatni razlog nepropisnog bacanja smeća činjenica da se u neposrednoj blizini nalazi trgovina mješovitom robom pa da tu pojedinci otpad bez imalo odgovornosti odlažu gdje stignu. Reagirao je i na kritiku da se nakon košnje pokošena trava zna ostaviti na mjestu košnje, zamolivši da mu se točno navedu takva mjesta, ali je ostao bez odgovora pa ustvrdio da radnici „Pesje“ redovito i uredno grabljaju travu poslije košnje, a da se uistinu može dogoditi da ponegdje i ostane nepokupljena vlat trave, ali nikako ne i veće količine. Slična je situacija i s čišćenjem plaža, a Ivandić tvrdi da su plaže pod nadležnošću „Pesje“ čiste i uredne, ali da se, dakako, ne može u svakome trenutku i na svakom mjestu pokupiti, primjerice, svaki bačeni opušak cigarete. Radnici tvrtke plaže obilaze i čiste svakodnevno, rekao je.

Na prijedlog da se za potrebe nakupljenog zelenog otpada razmisli ili o gradnji manje kompostane ili o odvozu na odlagalište otpada na Treskavcu, ustvrdio je da bi takav prijevoz o vlastitom trošku bio vrlo skup i nerentabilan te da se za te potrebe povremeno angažiraju vozila „Ponikvi“, a da bi gradnja kompostane, s obzirom na količinu otpada i cijenu uređaja za kompostiranje, bila neisplativa pa će se morati razmisliti o nekom trećem rješenju.

Neprikladni gosti i povremeni stanovnici

U raspravu se uključila i načelnica Ahmetović, rekavši da se u Omišlju i Njivicama na prosto živi u području što je turistički opterećeno, a u nj dolazi mnoštvo ljudi koji nisu navikli na ovdašnju razinu skrbi o otpadu i, uopće, na komunalni standard na kakav su navikli domaći ljudi.

- I onda si povremeno stanovnici ili turisti dozvoljavaju svoje kućno smeće odlagati u one naše male košarice za sitni otpad, nije im problem zgužvati papirić i baciti ga po kraj ceste ili ostaviti izmet svoga psa na javnoj površini. Jednostavno, ako tako mogu reći, mnogi se nisu asimilirali u našoj sredini kada govorimo o čistoći i upravo na tom polju vodimo najteže borbe. Ne može „Pesja“ toliko čistiti koliko ljudi mogu onečistiti. Savršeno nije i suočavamo se u „Pesji“ s velikim problemima, ali u odnosu na ostala mjesta naš je Omišalj blistav i ne odstupam od te tvrdnje, rekla je Ahmetović.

Vlasnik Kampa „Omišalj“ dužan Općini

Jedna od točaka ticala se i obročnog plaćanja obveza povezanih s Ugovorom o osnivanju prava građenja te komunalne naknade i naknade za uređenje voda tvrtke „Hadria“, vlasnika Kampa „Omišalj“. Općinska načelnica uvodno je rekla da ta tvrtka Općini plaća fiksnu i varijabilnu naknadu

temeljem Ugovora o pravu građenja, a rokovi za plaćanje su 31. siječnja, odnosno 31. svibnja u tekućoj godini. Uz to, „Hadria“ Općini plaća i komunalnu naknadu, a od ove godine i onu za uređenje voda, što je prihod Hrvatskih voda, ali preko općinskog računa. Međutim, tvrtka nije platila fiksnu naknadu do 31. siječnja pa je Općina uredno obračunavala kamate, baš kao i na varijabilnu naknadu, s obzirom na to da nije plaćena do 31. svibnja. Općina je upozoravala na nepodmirene obveze, ali se ništa nije dogodilo osim što je u ožujku uplaćeno 100 tisuća kuna, što je pokrilo kamate i sitni dio glavnice što iznosi gotovo 2,4 milijuna kuna. - Na kraju smo poslali i opomenu pred ovrhu, ali ni na to nisu reagirali pa smo i telefonskim putem pokušali motivirati da reagiraju jer ćemo morati ovrhom sjesti na njihov račun. I konačno, a rekla bih gotovo pod prisilom, tek 16. srpnja dobili smo zahtjev kojim „Hadria“ traži da se sva potraživanja Općine Omišalj podijele na 24 rate te da otpišemo sve dosadašnje i buduće kamate na sve iznose. Pomno sam razmotrila taj zahtjev i pred vas izlazim s prijedlogom da ta tvrtka fiksnu i varijabilnu naknadu uplati zaključno s 1. rujna jer taj dug nije opterećen niti gospodarskom niti bilo kakvom drugom situacijom pa ne postoji niti jedan razlog da se one ne naplate jer su ti njihovi prihodi ostvareni u prošloj godini, rekla je Ahmetović. Dospjeli dug za komunalnu i naknadu za uređenje voda, dodala je, podijeljen je na dva dijela, onaj iz siječnja i veljače koji nije opterećen korona krizom, te onaj od ožujka koji jest, ali za koji je Općina ionako donijela odluku o obročnoj otplati i neobračunavanju kamate.

- Tu odstupanja nema pa siječanj i veljača moraju biti podmireni u cijelosti i s kamata. Napominjem samo da su Hoteli Njivice u daleko težem i nepovoljnijem položaju u cijeloj ovoj kriznoj situaciji i njihova se davanja ne tiču poslovanja u prethodnoj godini, a sve su svoje obveze uredno podmirili ne tražeći nikakve odgode ili otpise, zaključila je Mirela Ahmetović.

Nakon kraće rasprave, tijekom koje je rečeno da je „Hadria“ i do sada znala prekoračiti rokove uplate, ali bi na kraju ipak uredno sve podmirila, vijećnici su prihvatili oba načelnici prijedloga.

Groblje

Vijećnici su raspravljali i o prijedlogu izmjena i dopuna Odluke o groblju te davanju suglasnosti „Pesji“ na visinu grobne naknade te naknade za dodjelu grobnog mjesta na korištenje.

U prvom slučaju je riječ o definiranju naknade za napuštenu grobna mjesta, a ima ih šest koja treba dati na korištenje. Potom, regulira se izdavanje rješenja jer se za postupak dodjele korištenja grobnih mjesta valja riješiti i „papirati“ dio posla te naknadu za izdavanje rješenja te, na koncu, dodjela grobnih niša. Naime, u prvoj općinskoj odluci bilo je riješeno da se ne pristupi odmah davanju pojedinačnih niša na korištenje, ali je u međuvremenu „Pesja“ zaprimila više zahtjeva upravo za dodjelu niša pa je Općina odlučila izmijeniti svoju odluku pa predložiti da se takvo „pojedinačno grobno mjesto dodjeljuje tek kada za to nastupi potreba“, a temeljem nove odluke direktor „Pesje“ imao bi pravo samostalno odlučiti jesu li ostvareni uvjeti za to.

Naknada za korištenje grobnog mjesta odnosi se na stari dio groblja i napuštenu grobna mjesta i iznosi 3.500 kuna, a godišnje održavanje grobnih mjesta na novom dijelu groblja prema odluci iznosi 37 kuna po četvornom metru, isto kao i na starom dijelu. Sve točke povezane s grobljem izglasane su jednoglasno.

O demokratičnosti

U točki o izmjeni Odluke o izboru predsjednika i članova Odbora za međunarodnu i međuopćinsku suradnju i javna priznanja, koja se nametnula kao nužnost zbog smrti dosadašnjeg člana Damira Jakovčića, vijećnik Krešimir Kraljić kritički se osvrnuo na praksu, kako je rekao, uspostavljenu u ovome mandatu, a riječ je o nemogućnosti participiranja oporbenih vijećnika u vijećničkim odborima pa i u ovom. Pritom je, aludirajući na izostanak nekolicine vijećnika koji čine većinu, naglasio kako je i on sam pokazao visok stupanj demokratičnosti i konstruktivnosti time što svojim odlaskom sa sjednice, a mogao je to učiniti, nije ugrozio kvorum pa bi, isto tako, i vladajući mogli više uvažavati demokratske standarde i u rad odbora uključiti oporbenjake. - Predsjednik Vijeća pritom se u „Glasniku“ hvali demokratskim ozračjem u Vijeću i na sjednicama Vijeća, rekao je.

- Ne brinite Vi o mom kvorumu i, što se mene tiče, možete odmah otići. Ne želim razgovarati na takav način i raspravljati što bi bilo kada biste Vi napustili sjednicu, ali, za Vašu informaciju, da ste i otišli osigurali bismo kvorum.

Rad odbora i učešće oporbenih vijećnika

Pa prije tri godne nadugo i naširoko smo o tome raspravljali na sjednici Vijeća, izglasali

su vijećnici odluku i uistinu ne znam zbog čega bismo opet započimali istu raspravu, odgovorila je Ahmetović te upitala što je problematično u izjavi predsjednika Vijeća Ante Troglića da su sjednice Vijeća korektne, konstruktivne i demokratske.

Na kraju su vijećnici glasanjem prihvatili prijedlog da preminulog Jakovčića u rečenom Odboru zamijeni Bogdana Čiča. Izglasana je i izmijenjena Odluka o javnim priznanjima Općine kojom se definira da se u specifičnim okolnostima, poput aktualne povezane s pandemijom, općinska javna priznanja i nagrade mogu dodijeliti i u nekim drugim svečanim prigodama značajnima za općinu Omišalj. Istom Odlukom ukinuta je nagrada Zlatna plaketa Općine Omišalj s obzirom na činjenicu da nikada do sada niti je predložena niti dodijeljena.

Aktualni sat

Dakako, na red su došla i vijećnička pitanja, takozvani „Aktualni sat“, a vijećnika Krešimira Kraljića zanimalo je može li se „potpuna transparentnost“ proširiti na društvene ustanove u općinskom vlasništvu, ali i na proračunske korisnike kao što su udruge. Uz to, Kraljić se požalio na neobjektivno izvještavanje sa sjednice Općinskog vijeća u „Glasniku“, navevši primjer nespominjanja njegova učešća na raspravi sjednice Vijeća održane elektronskim putem, odnosno amandmana što ga je podnio.

- Što se Vašeg prvog pitanja tiče, sve vas želim upoznati s činjenicom da na jesen krećemo s procedurom uvođenja „potpune transparentnosti“ u Komunalnom društvu „Pesja“, a potom nam preostaje i Turistička zajednica čime bismo zaokružili priču sa subjektima u našoj izravnoj nadležnosti. Kada govorimo o proračunskim korisnicima, poput udruga, već sam razgovarala s ponuđačima takve usluge. Dakle, postoji usluga koja omogućava uvid u transparentnost korištenja općinskih sredstava u udrugama, ali i, uopće, njihovo financiranje, primjerice plaćanje članarina i slično. Međutim, problem je što ja naprosto ne mogu narediti nekoj udruzi da iznese na vidjelo sredstva koja nisu općinska. Stoga još uvijek razmišljam o mogućim modelima, a do tada vrlo rigorozno pratim korištenje javnog novca u udrugama i ne isplaćujemo ga dok nam se ne dokaže, i to ispostavljenim računom, da su ona iskorištena namjenski i u dogovorenu svrhu, a na zamjerku u neobjektivnosti „Glasnika“ u konkretnom primjeru navela da će provjeriti o čemu je točno riječ, ali da postoji mogućnost, a posebno jer sjednica nije održana fizički nego „virtualno“, da je propušteno urednika „Glasnika“ izvijestiti o amandmanu, možda i zato što ga je vijećnik u međuvremenu i povukao.

Vijećnica Dunja Mihelec pitala je je li omogućen pristup uvali Selehova, a Ahmetović joj je odgovorila da nije ako misli na postavljanje rampe na putu što vodi do te uvale, ali je njezino postavljanje prijavljeno Državnom inspektoratu, očekujemo njihovu brzu reakciju i ustrajati ćemo na tome da put bude otvoren.

KRALJIĆ PODNIO AMANDMAN O POVEĆANJU MJERA POMOĆI UGROŽENIMA KORONA VIRUSOM

Na 20. Sjednici Općinskog vijeća, održanoj „na daljinu“, u elektroničkom obliku, vijećnik Krešimir Kraljić uložio je, a potom i povukao amandman na rebalans Proračuna za 2020. godinu kojim je tražio povećanje proračunskog rashoda na ime Mjera pomoći za suzbijanje šteta nastalih zbog epidemije koronavirusa.

Općinska načelnica amandman je djelomično prihvatila pa ga uvrstila u vlastite prijedloge mjera pomoći. Vijećnik Kraljić prihvatio je očitovanje i prijedlog načelnice te odustao od glasanja o svom amandmanu.

OPĆINA OBILJEŽILA ZNAČAJNE DATUME

Tijekom protekla tri mjeseca općinska je delegacija u više navrata obilježila datume značajne za hrvatsku povijest.

Na Dan antifašističke borbe, 22. lipnja, tako su općinska načelnica i predsjednik Općinskog vijeća, Mirela Ahmetović i Anto Troglić, u društvu članova Udruge antifašističkih boraca i antifašista otoka Krka, Podružnica Omišalj-Njivice, položili vijenac i zapalili svijeće u spomen parku u Omišlju.

Već 2. srpnja, sudjelujući u obilježavanju dana formiranja 111. brigade Hrvatske vojske, što ga je organizirala Udruga veterana Domovinskog rata- otok Krk, Podružnica Omišalj, Općina Omišalj sa zahvalnošću i pijetetom prisjetila se dvojice Omišljana poginulih u

ARMADA „ZAPALILA“ KRČKI MOST U POVODU „OLUJE“

Tradicija začeta 2017. godine nastavljena je i ovoga 4. kolovoza: obilježavajući 25. godišnjicu „Oluje“, članovi navigačke skupine „Armada“, crikveničke udruge „Vavik vjerna Kirija“ te krčke „Plavo-bijeli otok“ točno u 21.00 sat, poredani duž Krčkog mosta, zapalili su 222 baklje evocirajući uspomenu na isto toliko poginulih branitelja s područja Primorsko-goranske županije u Domovinskom ratu.

S kopna i mora, natiskanu uz obalu ili u brojnim plovilima, pratile su ih stotine građana, ali i turista koji su ostali začuđeni prizorom osvijetljenog mosta.

Vremenski uvjeti organizatorima i svim prisutnima nisu bili naklonjeni, ali događaj, dakako, nije izostao, a fešta je potom nastavljena u Kraljevici uz nastup „Fieste“.

Domovinskom ratu, Ivce Antončića i Nikole Albanežea, te na njihovim grobovima, na spomen-obilježju kod Osnovne škole Omišalj, podno središnjeg križa na groblju „Sveti Duh“ i ispred križa u Kijcu položila vijence i zapalila svijeće.

Na koncu, 5. kolovoza, 25 godina nakon uspješnog završetka Vojno-redarstvene akcije „Oluja“, slaveći Dan pobjede i domovinske zahvalnosti te Dan hrvatskih branitelja, delegacija Općine Omišalj, predvođena načelnicom Mirelom Ahmetović, obišla je spomen obilježja posvećena sudionicima Domovinskog rata te se još jednom, polažući vijence i paleći svijeće, prisjetila svih onih koji su svojim doprinosom i posebno žrtvom pridonijeli obrani Hrvatske.

OBRAZOVANJE „NA RAČUN“ OPĆINE

Sukladno dugogodišnjem prioritetnom opredjeljenju Općine Omišalj o maksimalnom ulaganju u odgoj i obrazovanje, i ove je godine općinska vlast osigurala proračunska sredstva za financiranje ili sufinanciranje troškova školovanja učenika s područja općine.

Općinska načelnica tako je 20. kolovoza donijela Odluku o sufinanciranju nabave

udžbenika, radnih bilježnica i školskog pribora za sve učenike srednjih škola koji imaju prijavljeno prebivalište na području općine na dan donošenja Odluke. Njome se Općina obvezala sufinancirati nabavu spomenutih školskih „rekvizita“ u iznosu 400,00 kuna po učeniku, a uplata će biti obavljena na račun roditelja temeljem dostavljenog Zahtjeva za

sufinanciranje i svu potrebnu dokumentaciju (potvrdu o upisu u školsku godinu 2020./2021., dokaz o prebivalištu ili kopiju osobne iskaznice učenika, kopiju kartice roditelja te original računa za nabavu knjiga, radnih bilježnica i školskog pribora). Zahtjevi za sufinanciranje dostavljaju se u Općinu preporučenom pošiljkom ili osobno do 30. listopada ove godine.

Isto tako, Općina u potpunosti financira i radne bilježnice, mape za likovnu kulturu te, za učenike viših razreda, pribor za tehničku

kulturu učenika osnovne škole, a za što je osigurala iznos od 80.000,00 kuna.

Potom, tradicionalno su za prvašice osigurani poklon paketi za uspješan početak školovanja, a sadržaj paketa dogovara se s nastavnicama.

I na kraju, srednjoškolci su u potpunosti oslobođeni i troškova autobusnog prijevoza dok se studentima autobusne karte sufinanciraju.

JOŠ JEDNA ČISTA PETICA ZA TRANSPARENTNOST

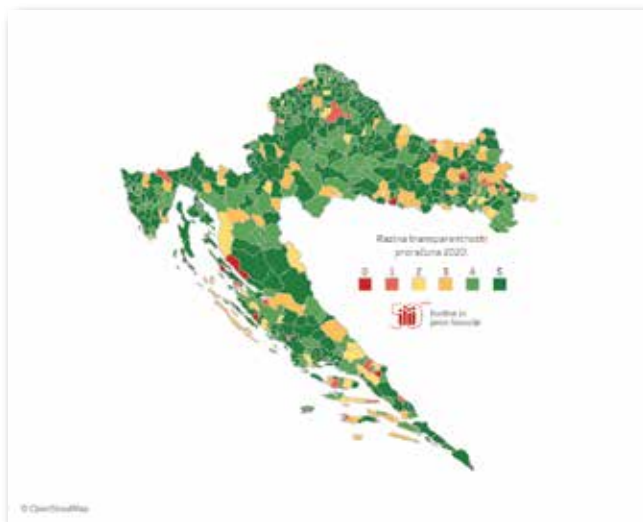

Nacionalni Institut za javne financije iz godine u godinu mjeri i javnosti podastire rezultate o transparentnosti proračuna hrvatskih županija, gradova i općina, a Općina Omišalj već godinama zaslužuje najvišu moguću ocjenu, peticu.

Transparentni proračuni omogućuju uvid u potpune, točne, pravovremene i razumljive informacije o proračunu pa, s obzirom na to, i građani imaju mogućnost vlastitim angažmanom utjecati na efikasnost prikupljanja javnih sredstava, njihovo trošenje, na javnu nabavu, povećanje odgovornosti lokalnih vlasti i smanjenje mogućnosti korupcije.

Proračunsku transparentnost Institut za javne financije mjeri brojem ključnih proračunskih dokumenata objavljenih na mrežnim

stranicama lokalnih (samo)uprava: godišnje izvršenje proračuna za 2018. godinu, polugodišnje izvršenje proračuna za 2019., prijedlog proračuna za 2020., izglasani proračun za 2020. te proračun za građane, takozvani Proračun u malom za 2020. godinu. Cijeneći sve zadane kriterije i parametre, Institut je Općini Omišalj na kraju balade, u rasponu od 0 do 5, dodijelio čistu peticu!

6

SAMO OMIŠALJ U NATALITETNOM PLUSU

I Hrvatska i Primorsko-goranska županija, ali i otok Krk u 2019. godini suočili su se s gorućim problemom odumiranja stanovništva, odnosno negativnim prirodnim prirastom stanovništva. Prema javno dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku, u Hrvatskoj je, tako, u prošloj godini broj novorođenih bio 15.695 manji u odnosu na broj umrlih stanovnika. Primorsko-goranska županija bilježila je 1689 više umrlih od rođenih (3746 umrlih u odnosu na 2057 rođenih), ali je, nažalost, prosječan broj i na otoku Krku negativan: 254 umrlih prema 183 rođena, dakle otok je na razini 2019. bio u minusu 71. Spomenimo da je lani taj broj na Krku bio minus 31.

U tako crnoj otočnoj statistici izdvaja se upravo samo Omišalj! Na području općine tako je u 2019. godini broj rođenih iznosio 35, a broj umrlih 31 što u konačnom zbiru daje prirodni prirast od plus 4.

U ostalim otočnim samoupravama situacija je sljedeća:

- Grad Krk: 56 rođenih, 83 umrlih = prirodni prirast -27
- Općina Baška: 14 rođenih, 21 umrlih = prirodni prirast -7
- Općina Dobrinj: 18 rođenih, 30 umrlih = prirodni prirast -12
- Općina Malinska-Dubašnica: 26 rođenih, 37 umrlih = prirodni prirast -11
- Općina Punat: 21 rođenih, 27 umrlih = prirodni prirast -6
- Općina Vrbnik: 13 rođenih, 25 umrlih = prirodni prirast -12

Spomenimo i to da je na otoku Krku u 2019. godini sklopljen 91 brak, a pravomoćno ih je razvedeno 16.

NOVOSTI IZ „PESJE“

Općinsko Komunalno društvo „Pesja“ od 23. lipnja za sve vozače uvelo je značajnu novost- plaćanje parkinga pomoću PayDo aplikacije. Brza je to i jednostavna aplikacija što omogućuje plaćanje parkiranja na svim javnim parkiralištima kojima gospodari „Pesja“ bez dodatnih troškova.

Krajem lipnja Uprava groblja „Sveti Duh“ u Omišlju objavila je Javni poziv za dodjelu grobnog mjesta na korištenje i to na neodređeno vrijeme. Prema utvrđenom cjeniku, ukupna cijena ukopa u zemlju iznosi 15.000,00 kuna, jednostavna grobnica 27.000,00 kuna, grobnica s policama 39.000,00, a kazete za urne 15.000,00 kuna.

Do 29. srpnja, do kada su zaprimani, na adresu „Pesje“ stiglo je ukupno 17 zahtjeva za korištenje grobnog mjesta.

VRUĆE LJETO U MJESNOM ODBORU NJIVICE

PREDSJEDNICA I GOTOVO SVI ČLANOVI VIJEĆA MO NJIVICE PODNIJELI OSTAVKE

U pozadini slučaja krije se nezadovoljstvo vijećnika MO radom i postupanjem općinske izvršne vlasti koja, tvrde oni, ne uvažava mišljenja njih kao izabranih predstavnika stanovnika Njivica. No, je li baš tako?

Hajra Bubnić više nije predsjednica ni članica Vijeća Mjesnog odbora Njivice, baš kao što Dario Džida, Željko Barešić i Katarina Varga Paščenko više nisu vijećnici tog mjesnog odbora. Na sjednici održanoj 29. srpnja svi su oni podnijeli ostavke na svoja mjesta, a sve zbog, kako su ustvrdili „omalovažavanja“ njih kao članova Vijeća Mjesnog odbora.

Vijećnici su najprije izrazili nezadovoljstvo zbog neodržavanja košarkaškog igrališta u Kijcu pa odmah konstatirali da je ono u vlasništvu privatne tvrtke „Kijac nekretnine“, ali i upitali hoće li Općina prestatu održavati sve javne prostore u tom naselju s obzirom da su svi javni prostori, tvrde oni, u vlasništvu iste te tvrtke (ali, posve logično, tada ne mogu biti javni budući da su privatni, op.a.).

Potom je rasprava skrenula na temu asfaltiranja šumskog puta u Kijcu, a Mjesni je odbor, kako stoji u zapisniku, izrazio ogorčenje činjenicom da se put asfaltira za potrebe zgrada koje imaju regulirano i uređeno parkiralište, ali ne i za pojedne ulice gdje žive stalno naseljeni stanovnici pa ni one što niti su asfaltirane niti osvijetljene poput odvojka Omladinske.

Zatim se poimence spominje vijećnik Barešić koji se žali na ranjutarnji lavež pasa pa bi, tvrdi on, i po tom pitanju trebalo nešto učiniti, a ustvrdio je i da su neki povremeni stanovnici u privilegiranom položaju u odnosu na ostale jer se njihove žalbe redovito uvažavaju.

Predsjednica Vijeća MO Bubnić izvijestila je članove Vijeća o svojoj komunikaciji s pročelnicom Upravnog odjela Majom Mahuljom pa u istoj rečenici zapisnika spomenula račun za kavu u ugostiteljskom objektu gdje je održan sastanak. Račun za kavu Bubnić je nazvala „definitivnim omalovažavanjem“ pa na kraju dala ostavku i na predsjedanje i na članstvo u Mjesnom odboru, a poslije nje i ostali nabrojani vijećnici.

Dakako, odgovor o čitavom slučaju potražili smo u Općini gdje su pomno analizirali situaciju. Sa šest sjednica Vijeća MO održanih u 2020. godini Općini je odaslano 20-ak raznih inicijativa i zahtjeva od kojih je Općina odradila ili riješila najveći dio (rasvjeta

na igralištu Kijac, javna rasvjeta, neugodan miris, golovi na rukomentalom igralištu, Trstenino bočalište, špricanje komaraca...), dio je u fazi rješavanja (Omladinska, lokva na prometnici, rekreacijska staza od kampa prema Dini...) ili je vijećnicima konkretno i detaljno odgovoreno na sve njihove upite, primjerice od načelnice je traženo da predloži smanjenje cijene vode na otoku što je ona učinila još u svom prvom mandatu...

Uz to, u Općini su nam predložili i molbu stanara koji koriste šumski put da ga se asfaltira. Riječ je o stanarima s adresa Stube put Kijca 5 i 6, a koji se pozivaju i na osam obitelji s Cvjetnog trga od broja 1 do 5 i brojeva 12 i 13 te na brojne posjetitelje, dostavljače... Posve je stoga logično bilo asfaltirati put, a vijećnicima MO Njivice odgovoreno je da će „spust“ prema Cvjetnom trgu, što su oni zatražili, biti riješen ove jeseni, ukoliko se sredstva osiguraju rebalansom proračuna.

Lavež pasa? Kako riješiti taj za vijećnika Barešića očito velik problem? Slanjem komunalnog redara na teren? Što bi točno komunalni redar tamo mogao učiniti? Možda dizanjem sudske tužbe po uzoru na već legendarnog Medu? Deložacijom pasa? Eutanazijom? Nažalost, Željko Barešić požalio se, ali nije predložio nikakvo rješenje kojim bi se doskočilo problemu.

Sporni račun za kavu koji je Hajru Bubnić posebno pogodio? Priča je tekla ovako: predsjednica MO ima ključ od prostorija za

održavanje sjednica ili sastanaka MO (u zgradi u kojoj je smještena Turistička zajednica). Navodno nije mogla ili znala otvoriti vrata pa je sastanak odradila u susjednom kafiću, a potom račun poslala u Općinu?! Dakako, tamo ga nisu htjeli platiti jer ih nitko unaprijed nije upozorio ili najavio pa i zatražio dozvolu za trošenje javnog novca na takav način i zbog takvog razloga. A i, budimo iskreni, gdje bismo stigli kada bismo svi poslovne sastanke održavali po kafićima?! Na račun građana.

HNS ne želi u Vijeće MO

Recimo i da je Općina Omišalj o ostavkama obaviještena zapisnikom koji je zaprimila od Vijeća, a naknadno su dostavljene i pisane ostavke. Budući da je Vijeće činilo 5 članova, a preostao je samo jedan (Zlatko Klobas), koji nije podnio ostavku, pozvani su nositelji kandidacijskih lista da imenuju nove članove, sve sukladno kandidacijskim listama s izbora održanih 2018. godine. Hrvatska stranka prava i Hrvatski laburisti predložili su nove članove, dok Hrvatska narodna stranka od preostalih kandidata s kandidacijske liste nema niti jednog koji je spreman prihvatiti članstvo. Trenutačno se čeka sjednica Vijeća mjesnog odbora Njivice, kojoj će nazočiti tri člana, dovoljna da čine propisanu većinu, a na kojoj će članovi između sebe imenovati novog predsjednika, stoji u pisanom odgovoru Općine.

LJETNA ŠKOLA GLAGOLJICE

8

U želji da se žitelje općine svih dobrih skupina, ali posebno one najmlađe upoznaju s baštinom predaka, što je u skladu s njihovim djelovanjem, Društvo za poštovanje Omišlja, u suradnji s Općinom Omišalj te Župom Uznesenja Blažene Djevice Marije, i ove je godine održalo, osmu po redu, Ljetnu školu glagoljice. Od 29. lipnja do 3. srpnja polaznici škole, potpuno besplatno, ovisno o njihovu znanju i složenosti pisma, mogli su se upoznati s uglasom, oblom, kurzivnom glagoljicom te, u 4. stupnju, za napredne glagoljaše, i s čitanjem knjiga i brevijara. Osim samih znanja o pismu, 35 je polaznika usvojilo i ona o vrijednostima glagoljaške baštine.

Nastavu su osmislili i vodili Anton Grgo Antončić i Kornelija Čakarun, a odvijala se u općinskom prostoru „Hrvatsko“ te u vjeronaučnoj dvorani Toma Lesice. Po završetku nastave, polaznici svake godine odlaze uz stručno vodstvo i na edukativan izlet gdje se upoznaju s glagoljaškom povijesti, a on je ove godine zbog pandemije koronavirusa organiziran u Omišlju. Poslije obilaska omišaljskih kulturnih i povijesnih spomenika, polaznicima je na Smitiru Maja Mahulja, pročelnica Upravnog odjela Općine Omišalj, uručila potvrde o uspješnom završetku škole.

KRČKI MOST

40 GODINA OD DANA ŠTO JE IZMIJENIO POVIJEST OTOKA

Dana 19. srpnja navršeno je točno 40 godina od dana što je stubokom izmijenio povijest otoka Krka (ali i susjednih Cresa i Lošinja), njegovu demografsku sliku, društvene i gospodarske tokove..., život uopće: otvoren je Krčki, tada Titov most. Time je, *de facto*, Krk postao poluotok, a Cres i Lošinj znatno se približili kvarnerskom kopnu.

Tako je dosanjan gotovo 60-godišnji san mnogih sanjara koji su Krk neuspješno „spajali“ s kopnom, a prve vrlo konkretne ideje pojavile su se još po okončanju I. svjetskog rata kada je bečki „Wagner biro“ projektirao čelični most oslonjen na stupove utemeljene u morskome dnu. Teška gospodarska situacija, međutim, nikada nije dozvolila da ta ideja zaživi, ali se nove ideje rađaju završetkom II. svjetskog rata da bi 1960. godine počela izrada više studija- od gradnje različitih mostova do kopanja podmorskog tunela. Na koncu je odabrano rješenje beogradskog projektanta Ilije Stojadinovića koji je predložio gradnju betonsko-lučnog mosta preko Svetog Marka. I, napokon, radovima se pristupilo 1976. godine, a sve, dakako, pod pokroviteljstvom tadašnjeg predsjednika Josipa Broza Tita po kojemu će most i dobiti svoje prvo ime. Most su gradile tvrtke „Mostogradnja“ i „Hidroelektra“, dovršile za četiri godine pa je u promet svečano pušten 19. srpnja 1980. godine.

Najveći na svijetu

Niz je zanimljivosti povezanih s tim megaprojektom: most je s prilazima dugačak 1430 metara, a svojim betonskim lukom od kopna do otoka Sveti Marko, dugačkim 390 metara, postao je najveći takav most na svijetu s obzirom na to da je za punih 85 metara nadmašio dotadašnjeg „prvaka“, most u australskom Sydneyu. Laskavu je titulu držao punih 15 godina kada ga je 1995. s trona skinuo most „Wanxisan“ preko rijeke Jangce u Kini (420 metara).

Svakako je zanimljiv i podatak da su u most ugrađene i cijevi JANAF-a, ali i vodovodne cijevi kojima se vodom opskrbljuje ili se opskrbljivala industrija na području Omišlja, a 2008. godine dograđene su i još dvije vodovodne cijevi- jedna za pitku vodu iz riječkoga vodovodnog sustava te druga za potrebe industrije kroz koju je tekla voda iz Tribaljskog jezera.

POSLIJE DESETLJEĆA POLITIČKE BORBE

BESPLATNO ZA SVE

Posebna je i donedavno stalno aktualna priča bila naplata prelaska mosta-mostarina. Godinama, pa i desetljećima se vodila bitka za njezino najprije djelomično pa potom i potpuno ukidanje, ali se, ipak, malo tko sjeća da se prvih šest godina, sve do 1987., mostarina uopće nije naplaćivala. Od te godine stanovnici otoka Krka most plaćaju uz popust u visini 70 posto, a tek 1999. godine Zakonom o otocima propisano je da za njih prelazak mosta postaje besplatan. Tri godine kasnije, 2002., mostarine su oslobođeni i svi pravni, odnosno poslovni subjekti s otoka Krka i s njime trajektnim i brodskim linijama povezani otoci. Ovo ljeto, neposredno pred 40. rođendan, ali i još neposrednije prije parlamentarnih izbora, 15. lipnja u pola noći, konačno je donijeta politička odluka da se mostarina u potpunosti i za sve ukida.

Prema službenim podacima preko Krčkog je mosta sve ove godine prešlo oko 70 milijuna vozila, odnosno, prema neslužbenoj procjeni, više od 200 milijuna osoba.

Čuvaj se kvarnerske bure

Stalni pratioc, a možda je primjerenije reći i neprijatelj Krčkog mosta jest čuvena kvarnerska bura. Tijekom četiri desetljeća uzrokovala je njegovo zatvaranje 1320 puta, ali je taj broj i kudikamo veći uračunamo li zabrane prelaska mosta samo za motocikle i veća, odnosno viša vozila. O silini vjetra sasvim dovoljno govori i podatak da je najveći zabilježeni nalet bure iznosio nevjerojatnih 220 kilometara na sat.

DOK STROJEVI MIRUJU, ADMINISTRACIJA I PROJEKTANTI RADE

LJETNA PRIPREMA ZA NOVE INVESTICIJSKE PODUHVATE

Ljetni mjeseci, sukladno odlukama Općinskog vijeća, predviđaju uglavnom mirovanje teških građevinskih strojeva kako se ne bi remetila turistička sezona, ali to nipošto ne znači i potpuni mir. Štoviše, na području općine Omišalj dovršavali su se neki manje zahtjevni i bučni projekti, ali su se pažnja i energija uglavnom usmjerile na planiranje nekih novih, ishodovanje potrebnih dozvola, dovršetak projektnih dokumenata, javnu nabavu ili, pak, na pripremanje dovršetka započetih radova.

OBALNA ŠETNICA STRAN

Gotovo je u potpunosti dovršena gradnja šetnice uz obalni armirano-betonski potporni zid u ulici Stran. Radovi su izvedeni u otprilike 95-postotnom obujmu, nedostaju tek početni i završni metri na početku i samom kraju pješačke staze, a oni će biti zgotovljeni sa završetkom radova na kanalizacijskom sustavu u tom dijelu Omišlja. Šetnica je dugačka oko 257 metara, na samom početku zaobilazi postojeću obalnu stijenu, a potom se spušta u podnožje potpornog zida. Širina joj je metar i pol, a na mjestima gdje postoji opasnost od pada s visine, odnosno na mjestima gdje visina u odnosu na okolni teren prelazi jedan metar bit će postavljena metalna ograda visine također jednog metra. Radi lakšeg pristupa šetnici na sredini su već izvedene stepenice. Oborinska odvodnja na površini pješačke staze, pak, riješena je njezinim poprečnim padom od jedan posto što omogućava da se oborinska voda s površine izlijeva u okolni teren, a odvodnja s prometnice Stran ispušta se do podnožja potpornog zida. Finalni se radovi očekuju završetkom turističke sezone, odnosno nastavkom radova na kanalizaciji, a gradnja obalne šetnice Općinu će stajati 625 tisuća kuna.

10

DJEČJE IGRALIŠTE U SPOMEN-PARKU

Krajem lipnja u potpunosti su završeni radovi na dječjem igralištu pokraj Spomen-parka u Omišlju. Sve su sprave obnovljene, dijelom su izmještene, odnosno izmijenjen im je raspored, ugrađeni su tlakavci, a igralište je omeđeno rubnjacima. Isto tako, postavljena je sigurnosna podloga i, konačno, ugrađen podni trampolin te je postavljena gumena podloga u šarenim bojama. Ukupna vrijednost radova iznosi 200.000 kuna.

GROBLJE „SVETI DUH“

Tijekom ljetnih mjeseci u dobroj je mjeri „ušminkan“ dio omišaljskoga groblja „Sveti Duh“. Radovi su obuhvaćali izvođenje nove fasade na bočnom dijelu mrtvačnice, postavljanje novih glavnih aluminijskih vrata te onih za ulaz u sporedne prostorije i u sanitarni čvor. Uz to je na mrtvačnici postavljen i novi natpis. Potom, obnovljeno je i parkiralište uz glavni ulaz u groblje, postavljena nova horizontalna signalizacija te su novim rubnjacima omeđena stabla između parkiranih mjesta.

Isto tako, a na zahtjev građana, na parkiralištu je izvedena nova špina za vodu, a postojeća na starom dijelu groblja izmještena bliže kapelici. Sve su špine sada unificirane, odnosno jednakog izgleda kao i one na novom dijelu.

Recimo i da se sukladno projektnoj dokumentaciji uskoro očekuje početak radova na sanaciji dijela pješačkih staza na starom dijelu groblja, a popucane betonske podne površine bit će zamijenjene rizlom, odnosno šljunkom. Radovi startaju na jesen.

RECIKLAŽNO DVORIŠTE GRAĐEVINSKOG OTPADA

Godine čekanja, apeliranja, molbi, inzistiranja... bile su potrebne, ali, eto, i to se dogodilo: projekt izgradnje reciklažnog dvorišta za građevinski otpad pomaknut je s mrtve točke.

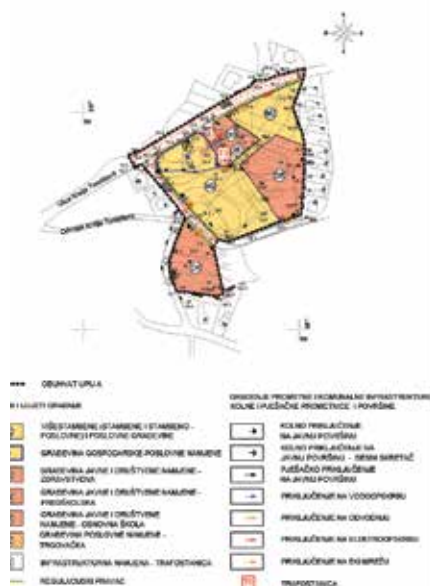
Još 2016. godine u „Glasniku“ smo pisali o neučinkovitosti državnog aparata, o činjenici da se već tada predugo čekalo na reakciju Države kojoj je Općina uputila zahtjev za darivanje državnog zemljišta na kojemu je predviđena izgradnja reciklažnog dvorišta što bi trebalo niknuti u neposrednoj blizini Zračne luke Rijeka na kojemu je niknuo divlji deponij građevinskog otpada gdje se godinama nakupljalo razno pa i opasno smeće. Jedina reakcija mjerodavnih tada je bilo postavljanje rampe kojom se spriječio daljnji dovoz otpada, ali, kako smo uvodno napisali, situacija se konačno počela mijenjati. Istina, Vlada Republike Hrvatske još je 26. listopada 2018. donijela Odluku o darovanju zemljišta u svrhu izgradnje reciklažnog dvorišta, ali je, ustvari, rečeni dokument ostao mrtvo slovo na papiru s obzirom na činjenicu da je izostalo potpisivanje ugovora o darovanju između Vlade RH i Općine Omišalj. Konačno, početkom ove

godine i to se dogodilo i time je, barem za sada, preskočena glavna prepreka za realizaciju projekta. U međuvremenu su se mijenjali zakoni pa je i Općina morala pristupiti noveliranju, odnosno prilagodbi glavnog i izvedbenog projekta novim zakonskim rješenjima, što je uspješno odrađeno pa je 17. lipnja predan zahtjev za izdavanje građevinske dozvole i za izgradnju pristupnog puta i za realizaciju projekta izgradnje reciklažnog dvorišta. I, opet, ostaje čekati.

URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA (UPU) 20 – NJIVICE

Drugog dana lipnja okončan je javni uvid u prijedlog Urbanističkog plana uređenja (UPU) 20 – Njivice, a što je izrađen temeljem odluke Općinskog vijeća Općine Omišalj iz 2018. godine. Sačinjeno je izvješće o javnoj raspravi pa je Konačan prijedlog UPU-a, sukladno zakonskoj proceduri, poslan resornom Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja koje izdaje suglasnost na njegov sadržaj. Bude li Ministarstvo dalo pozitivno mišljenje, Prijedlog ide na konačno usvajanje na Općinsko vijeće. UPU obuhvaća područje Njivica poznatije kao naselje Peharček, a temeljni razlog njegove izrade jest detaljnije utvrđivanje uvjeta gradnje i uređenja područja njegova obuhvata, odnosno otvaranje mogućnosti razvoja raznih djelatnosti i sadržaja unutar planiranog područja. Još konkretnije, plan predviđa zahvate južno od Ulice kralja Tomislava,

odnosno između Ulice Vladimira Nazora i niza zgrada u Ulici Augusta Šenoe. Taj je dio prepoznatljiv po napuštenom i urušenom zdanju nekadašnjeg hotela „Peharček“, a danas se uglavnom koristi kao neuređeno, nelegalno, makadamsko parkiralište.

Obuhvatom plana predviđana je gradnja nekoliko zona, a mi ćemo ih nabrojati i opisati ukratko:

- zona mješovite namjene u kojoj se predviđa gradnja poslovno-stambenih prostora te jednog trga
- zona javne i društvene namjene u kojoj će se nalaziti turistička i ambulanta opće medicine s pratećim sadržajima
- zona javne i društvene namjene s predviđenim novim dječjim vrtićem
- zona javne i društvene namjene s novom školskom zgradom

Plan predviđa i gradnju nove trgovine mješovitom robom, ali i proširenje Ulice Vladimira Nazora te gradnju sasvim nove ulice.

DJEČJE IGRALIŠTE ROSULJE

Općina Omišalj tijekom rujna će se prijaviti na natječaj LAG-a Kvarnerski otoci koji predviđa sufinanciranje različitih ulaganja na područjima otočnih lokalnih samouprava. Odabir Općine bio je temeljita rekonstrukcija dječjeg igrališta Rosulje u Njivicama.

Projektom dokumentacijom predviđena je gradnja cijele podne površine igrališta kao i dobava, doprema i ugradnja sprava za igru. Konkretno, planiranim zahvatom su predviđeni sljedeći radovi: niveliranje terena igrališta, ograđivanje igrališta parkovnim rubnjacima, opločenje staze oko polja za igru betonskim opločnicima, izvedba lijevanog antistres gumene podloge po površini, izvođenje završnog sloja igrališta od šljunka. Projektom je definirano polje za igru čija

ukupna površina iznosi 225 četvornih metara, a cijela podna površina će biti izvedena lijevanom antistres gumom. Polje za igru kao i staza smještena uz njegove međe bit će obrubljeni rubnjacima, čime će se formirati jasna granica samog igrališta. Park će biti opremljen klupicama za sjedenje, a bit će postavljeni i koševi za smeće.

Dakako, sastavni, a za djecu najvažniji dio igrališta predviđa postavljanje posve novih sprava za igru, a predviđene su: ljuljačka za dvoje, klackalica, kombinirane sprave, trampolin, njihalica, njihalica za dvoje, penjalice, vrtuljak.

Čitava investicija „teška“ je 450 tisuća kuna, a LAG Kvarnerski otoci, dakako, ako projekt Općine bude prihvaćen na natječaju, sufinancirat će je u iznosu od 330 tisuća kuna.

CESTA OMI-4

Riječ je o nerazvrstanoj, dakle općinskoj cesti što od semafornog raskrižja preko kampa „Omišalj“ vodi do ulica Mali i Veli kijec, a za čiju temeljitu rekonstrukciju je Općina ishodovala građevinsku dozvolu. U tijeku je postupak javne nabave, odnosno odabira izvođača radova (otvaranje ponuda predviđeno je za 16. rujna).

Radovi predviđaju proširenje i asfaltiranje dvotračne ceste, rješavanje oborinske odvodnje, postavljanje javne rasvjete, ali i izgradnje vodovoda, a ukupna vrijednost radova s PDV-om planirana je na razini 5,125 milijuna kuna. Općina projekt financira s ukupno 4.375 milijuna kuna, a „Ponikve“ sa 750 tisuća kuna koliko će stajati radovi na izgradnji vodovodnog sustava.

PARKIRALIŠTE POD ORIŠINA

Spomenimo i da je u potpunosti završena projektna dokumentacija za gradnju novog parkirališta Pod orišina u središtu Omišlja. Tijekom rujna će biti predan zahtjev za izdavanje građevinske dozvole, a početak izvođenja radova planiran je za sljedeću godinu.

PANDEMIJA JE OGRANIČILA, ALI NE I ZAUSTAVILA OBILJEŽAVANJE DANA OMIŠALJSKE ŽUPE

VJERSKIM, KULTURNIM I SPORTSKIM DOGAĐAJIMA OBILJEŽENA JE JOŠ JEDNA STOMORINA

Sveprisutna korona i propisane epidemiološke mjere u velikoj su mjeri „osakatile“ ovogodišnje obilježavanje Stomorine, ali je nisu do kraja zaustavile. Izostala je velika tradicionalna fešta i sav onaj šušur što ga ona nosi, ali nisu izostali neki od tradicionalnih kulturnih i sportskih događaja

Istina, skromnije, a posebno tiše no ranijih godina od 2. do 17. kolovoza u Omišlju je obilježavana Stomorina, pučka svetkovina blagdana Vele Gospe, najstarijeg, najvažnijeg i u narodu najomiljenijega marijanskog blagdana, a posebno značajnog upravo u Omišlju i omišaljskoj župi.

Iako se zbog sveprisutne korone i propisanih epidemioloških mjera naprosto moralo odustati od nemalog broja planiranih događaja, a tako i od tradicionalne i jedne od najvećih otočnih fešta što u Omišalj svake Vele Gospe dovodi tisuće gostiju, obilježavanje Stomorine, dakako, nije izostalo, a pratili su je vjerski, kulturni i sportski događaji. Ipak, prije no što ih krenemo nabrajati i opisivati, u ovome broju „Glasnika“, slavljenju Stomorine pridružiti ćemo se jednim vrlo subjektivnim, ali još više iskrenim i emotivnim tekstom što u svojoj punini dočarava značaj tog blagdana, kako u davnoj prošlosti, tako i današnjim mladim generacijama Omišljanki i Omišljana. Sročila ga je jedna od onih kojoj Stomorina generacijama kola venama i koja predstavlja jamstvo da višestoljetna omišaljska tradicija ne može tako skoro odumrijeti. Ona je i nova suradnica općinskog „Glasnika“, Doris Kedžo.

Doris Kedžo: „Vjera i nada, prkos i ponos, ljubav i poštovanje“

Vjerujem, kada biste pitali ljude u Omišlju o Placi u danima Stomorine, svi bi se složili u jednom: u danima kad je resi Bandira i inače prekrasna Placa kao da diše drugim plućima.

Nekima je nagovještaj fešte i bezbrižnosti što je ona nosi, nekima je naprosto lijepa, neki u njoj vide poveznicu s Velom Gospom, vjekom i blagdanom, neki se sjetom prisjećaju mladosti...

Ova nam je po mnogočemu posebna godina pružila neku novu perspektivu, a Stomorina nas, možda više no ranije, približila našim starima i uvela u doba kada je naglasak bio na puno jednostavnijim, prirodnijim, prizemnijim doživljajima života i kada se uživalo u običaju, vjeri, tradiciji, plesu i sopu sopil. Tako ove godine nismo feštal do ranojutranjih sati, istina Placa je bila nešto punija od uobičajenih dana, a naglasak je ostavljen na Bandiri, tencu, sopu i maši, baš kao onda, u doba naših pramamici i pradedi.

Dvizanje Bandiri, prema riječima velečasnog Bozanića, zasigurno 500 godina star običaj, i ove se godine, unatoč neveri što je nas četrdesetak mladih pratila gotovo cijelu noć, odvilo u tišini i s posebnim nabojem, osjećajem. Pred samu zoru, uz zvuk kolotura i nekoliko uzvika naših muških: *molaaji, stooj, popustii, daj još malo...*, nad Placu se uzdigla Bandira. Ona prema narodnoj predaji predstavlja prikaz Uznesenja Blažene Djevice Marije u nebo. Sam stijeg predstavlja Blaženu Djevicu Mariju, a facoli na konopima, privezani na četiri strane Place kao četiri strane svijeta, anđele koji je u nebo uzdižu.

Vjerujem, ne samo meni, već svima onima koji Bandiru osjećaju, bilo kao promatrači, sudionici u njezinoj pripremi i dizanju ili, pak, oni koji su to jučer bili ili će biti sutra, Bandira osim samoga figurativnog značenja predstavlja nešto mnogo više.

Da bi se običaj održao čitavih 500 godina i proputovao kroz desetke država, kroz ratove, epidemije i pandemije, potrebna je čista ljubav jedne generacije prema drugoj, potrebna je čvrsta vjera i nada u bolje sutra i ljude što tek dolaze, potrebna je duševna snaga i prkos suprotstaviti se onom lošem danas, potrebno je poštovanje onih danas prema svim onima jučer koji su svoje ruke položili i njima blagoslovili Bandiru, čija su neumorna pluća upuhivala zrak u sopile od čijeg nas zvuka *srhi pasuju*, čija su tijela uz zvuk sopila po Placi *tencala* i čije su spretno ruke uz kreativnost uma satima šile

nošnje koje s ponosom nosimo.

Sa svime rečenim, Bandira predstavlja našeg čovjeka, ponosnog, zahvalnog i radišnog, predstavlja temelje naše zajednice: vjeru i nadu, prkos i ponos, ljubav i poštovanje.

Uz Bandiru obavezno stoji i *tenec*, kao zahvala prijašnjim generacijama, kao zahvala onima što dolaze i odaja poštovanja i počasti Gospi, a koji se i ove godine na inicijativu mladeži i sopc koji su nas pratili, odenca 16. kolovoza u večernjim satima.

Završila bih ovaj slobodni članak s nekoliko rečenica iz filma *Veli pir*, snimanog 1968. godine, a u kojem je uprizoren običaj naše *ženidbi*: „Jedna od žena nosi preslicu i prede, nit života ne prekida se. Ona se nastavlja u potomstvo, u životnoj snazi i radosti. Mladi će od starijih naučiti kako da u životu nađu ljepotu i prave životne sadržaje, naučit će kako da budu korisni drugima i kako da život koriste za sebe.“

Skulpture vjere

Obilježavanje Stomorine ove je godine startalo još 2. kolovoza, a čast da je otvori pripalo je Društvu za poljepšavanje Omišlja, stalnom partneru u osmišljavanju i realizaciji programa. Mjesto okupljanja bio je „Lapidarij“ u kojemu je toga dana otvorena sakralna izložba „Skulpture vjere omišaljske župe“.

Deveta je to izložba u suorganizaciji Društva za poljepšavanje Omišlja i Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije, a uz podršku Općine Omišalj.

Od 2012. godine organiziraju se izložbe kojima je cilj prikazati bogatstvo sakralne baštine pa su u proteklom godinama prikazani: crkvena ruha, crkvene bandire, ukrasi na crkvenom ruhu ili mrižice, molitvenici, glagoljske knjige i rukopisi, bogoslužno posuđe, relikvije i slikarska djela, a ove su godine prikazana razna raspela i fotografije raspela.

Boćari uz Stomorinu

Posljednjih je godina Stomorina nezamisliva i bez boćara, odnosno njihovog turnira parova. Ni ove godine nije izostao pa se, pod pokroviteljstvom Općine Omišalj, a u organizaciji Mjesnog odbora Omišalj i Udruge veterana Domovinskog rata, na omišaljskom jogu „Sv. Mikul“ od 6. do 8. kolovoza okupilo točno deset parova.

U, dakako, opuštenoj, ali i vrlo natjecateljskoj atmosferi njih dvadesetoro odmjerilo je svoje boćarske vještine, a najboljima su se na kraju pokazali Jovo Stegnjaić i Tomislav Radman koji su u finalnom meču pobijedili Damira Ilijića i Zvonka Malatestinića. U borbi za broncu Josip Puparić i Renato Variola bili su bolji od Vesne i Igora Ficka.

Glavni je sudac natjecanja bio Tihomir Ilijić, a pehare najboljima te najstarijem igraču Ivi Belanu uručila je načelnica Općine Mirela Ahmetović.

Teniski turnir

Čak četrdesetak tenisačica i tenisača veterana sudjelovalo je na još jednom „stomorinskom“ „Omišalj openu“. Dakako, riječ je o još jednom teniskom turniru odigranom na terenima u Omišlju i organiziranom u povodu zaštitnice mjesta, a, kao i uvijek, specifičnost mu je bila činjenica da se igrao po principu „svatko sa svakim“, miješano i dame i gospoda. A bilo ih je iz svih dijelova Hrvatske, ali i Njemačke i Slovenije.

Mečevi su izazvali veliku pažnju hotelskih gostiju i, uopće, turista, a posebno stoga što su ih odigrali i neki od prvaka Hrvatske u svojim dobnim skupinama.

Pobjednici, međutim, u Omišlju nisu proglašavani već su svi sudionici po završetku turnira tenisko druženje nastavili uz zabavu, pjesmu i ples.

Mali folklorai

Dujmović, a uz prat-nđeka, iznenadili su žitelje općine i turiste svojim promenadnim nastupom od Rive do Place. Mladi su folklorai tijekom gotovo dva sata programa pokazali svoje umijeće, a na završnoj stanici, Placi, otplesali *Tenec*, *Verec* i *Bakarsku*. Osmjesi, pljesak pa i ovacije što su ih mali folklorai izmamili kod brojnih okupljenih najjasnije su dočarali odobravanje svega viđenog.

Marijanski koncert u čast Djevice Marije

Na sam dan svetkovine Vele Gospe već je tradicionalno održan Marijanski koncert mješovitoga pjevačkog zbora župe Uznesenja Blažene Djevice Marije.

Okupljeno mnoštvo, osim u izvedbama zbora što ga vodi sestra Valentina Marinović, a na orguljama prati Luka Španjić, moglo je uživati u solističkim izvedbama Arianne Kraljić, Ivana Antončića, Tomislava Mraka i Nine Volf.

Na repertoaru su bile skladbe posvećene upravo Djevici Mariji, između ostalih Bachova i Schubertova *Ave Maria*, *Veličaj* Franje Vilhara i *Hvali dušo moja Gospoda* Krste Odaka...

Koncert je završen pjesmom *Rajska Djevo, kraljice Hrvata*, a zajedno su je otpjevali zbor i okupljeni mještani.

„Omišjanske besedi“ Bete Antolić

U suton ponedjeljka, ali i ovogodišnje Stomorine, 17. kolovoza, uz zvuke Mantinjade u izvedbi Antona i Zorana Đundeka, na arheološkom lokalitetu Mirine-Fulfinum, održana je promocija vrlo

jedinstvenog rječnika „Omišjanske besedi, od standardnog jezika do omišaljskoga govora“ autorice Jelisave Bete Antolić.

Konferansu je vodila Ema Jedrinić koja je uz pozdrav okupljenima istaknula i da je autorica surađivala i u izradi rječnika Ivana Mahulje iz 2006. godine, da je 2011. godine objavila knjigu „DOmišjani“ te da joj je Općinsko vijeće 2018. godine dodijelilo nagradu za životno djelo za doprinos u čuvanju i popularizaciji omišaljskoga govora i običaja te ugledu i razvitku općine Omišalj.

Uzvanike je u ime nadkladnika, Općine Omišalj, pozdravila načelnica Mirela Ahmetović rekavši da još samo mali broj stanovnika Omišlja poznaje riznicu omišaljske jezične baštine, a Beta Antolić upravo je jedna od tih vrijednih pojedinaca koji svoja znanja nastoje praktično prenijeti na što veći broj pripadnika mlađih naraštaja. Kazala je još da joj je veliko zadovoljstvo biti dio i podrška ovako važnom projektu za Omišalj i njegove stanovnike.

OMIŠALJSKI ŽUPNIK ANTON BOZANIĆ NEDAVNO JE OBJAVIO SVOJU NOVU KNJIGU POSVEĆENU OMIŠLJU I NJIVICAMA

O PROŠLOSTI PIŠEM ZA POTREBE SADAŠNOSTI

onih događaja, godina ili činjenica, publici ćemo biti dosadni. Ona je životna, ona prati konkretne živote i sudbine, povijest bilježi konkretne situacije, probleme i snalaženja konkretnih ljudi u tim problemima, njihove odgovore na izazove. Kako oni

na njih odgovaraju, što čine, kako se snalaze...? E, to je povijest i tada povijest postaje učiteljica života. Ako prihvatimo povijest kako stvarnost što se nekad davno uistinu dogodila pa joj pridodamo silne datume, malo toga imamo od svega ponuđenog. Ali kada sve obogatimo ljudima, sadržajima, konkretnim životima i djelima, e tada imamo zanimljivo štivo. Evo, naprimjer, na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće ovdje gdje sada razgovaramo nalazi se stari omišaljski Kaštel. No, nekoj tadašnjoj pameti sinulo je da sruši Kaštel i napravi ovo tada velebno zdanje s općinskim središtem, školom, župnom kućom... To je, dakle, bilo razmišljanje ljudi toga doba. Čisto sumnjam da bi danas, s današnjim shvaćanjem vrijednosti povijesne i kulturne baštine, nekome to palo na pamet, ali tada je naprosto bilo tako, očito su imali potrebu izgraditi nešto novo, funkcionalno, ali nisu imali osjećaj vrednovanja povijesnog značaja Kaštela. Prioriteti su se razlikovali. Ili, otprilike isto povijesno razdoblje. Nestaju trabakuli, tradicijska plovila, a stižu parobrodi. Golemi broj ljudi do tada se bavio trgovinom prevozeći svoju robu upravo brodicama na jedra, a odjednom one postaju praktički bezvrijedne i tadašnji mornari-trgovci ostaju bez posla. Što oni rade? Ukravaju se na velike brodove, uglavnom bez plaćene karte, i otplovljavaju u daleku Ameriku gdje započinju svoje nove živote. Slično se dogodilo i poslije 2. svjetskog rata. Harala je glad, siromaštvo, a

Pišući o povijesti uvijek imam na umu da o prošlosti pišem za potrebe sadašnjosti, a to podrazumijeva da, želim li ispuniti očekivanja sadašnjosti, procesu pristupam kompleksno i s više strana: povijesno, kulturno, crkveno, gospodarski... *
Naziv 'boduli' svoj korijen vuče iz staroslavenske riječi „vdoli“, kao dolje. Točnije, „vdoli“ podrazumijeva ono što se nalazi ispod kopnenog dijela, ispod uzvisina na kopnu. A dolje su oni koji žive na moru. Nama, pak, s mora oni gore na kopnu su gorinci. Boduli su morali biti štedljivi, škrbni, kombinirati more i poljoprivredu na ne naročito obilnoj i plodnoj zemlji. Pazili su na zarađeno, ali ne mislim da su bili ili jesu škrti.

„Omišalj i Njivice – povijesni hod, župe i iseljenici“ naziv je najnovije, treće po redu knjige, publicističkog djela, što ju je autor, omišaljski župnik Anton Bozanić posvetio Omišlju (i Njivicama). Da parafraziramo latinsku uzrečicu „Nomen est omen“, ime knjige gotovo u potpunosti otkriva i temeljnu ideju autora i sadržaj djela: razvoj dvaju naselja i života u njima kroz burnu prošlost te iseljavanje iz njih.

- Ma koliko već pisao o Omišlju i Njivicama i bez obzira na to što je, ustvari, riječ o prilično malenom području, ima se što istraživati i o čemu pisati. Od one najstarije prošlosti, od antičkog Fulfinuma i razvoja Omišlja kroz stoljeća, nastanka malog sela

Njivica i njegova razvoja, industrijalizacije Omišlja u novo doba pa sve do današnjih dana kada naša mjesta žive nekim svojim specifičnim životima. Dakle, ako se prati i istražuje život, uvijek se ima što novo upoznati i o tome pisati.

Povijest kao učiteljica života

*** *Vaše namjere, čini se, jasne su već iz imena knjige, u prvom redu mislim na povijesni kontekst i burnu prošlost što je oblikovala Omišalj i Njivice.***

- Da, povijest. O njoj možemo raspravljati na više načina. Uzmemo li povijest kao nešto statično, kao puko nabranje ovih ili

Omišljani sada već imaju plan B, odlazak u Ameriku gdje su se već nastanili njihovi preci prije 40-50 godina. Da nije bilo tako i povijest Omišlja bi ponešto drukčije izgledala jer bi većina njih bila prinuđena ostati na svojim ognjištima, a oni poduzetniji počeli stvarati nešto novo, otvarale bi im se neke nove mogućnosti. Ili, na koncu, imate 70-e godine prošlog stoljeća kada je omišljaska osnovna škola imala samo prva četiri razreda. Nije bilo ljudi. A onda se odjednom pojavila industrijalizacija. Dobra ili loša, ali ona je naprosto rezultirala novim naseljavanjem u Omišalj i on odjednom počinje rasti, bujati. Sada je, pak, zatvorena DINA i opet mladi traže posao izvan svoga mjesta. Mladih, istina, ima dosta, ali su ponovo prinuđeni svoju egzistenciju tražiti izvan otoka, u Rijeci, Zagrebu... Svako vrijeme, dakle, nosi svoje pluseve i minuse, ali sve što sam nabrojao čini povijest ovoga kraja, onu pravu, živu i životnu povijest punu raznih obrata. To je taj povijesni hod o kojem govorim i u naslovu knjige.

*** Svaka je povijest na svoj način živa i burna, ali me zanima koliko je povijest Omišlja i Njivica uistinu bila turbulentna, bremenita.**

- Njivice su nekad davno ustvari bile samo filijala, da ne kažem priljepak Omišlju...

Različitost Omišlja i Njivica

*** Čekajte, ne mislite li da ćete ovom konstatacijom naljutiti mnoge Njivičare?**

Govorim o počecima 20. stoljeća kada ih je tamo živjelo manje od sto. Ozbiljan razvoj Njivica počinje negdje 70-ih, a posebno 80-ih godina prošlog stoljeća, dakako, razvojem turizma. Pravi bum, pak, nastaje otvaranjem DINA-e i gradnjom novog naselja Kijac u Njivicama. Eto, 2001. godine Njivice su imale najviše stanovnika, oko 1200, a sada ih je stotinjak manje. I u tom podatku vidite povezanost Omišlja i Njivica. Gradnja DINA-e rezultira i demografskim i svakim drugim razvojem Njivica. I, uopće, intencija ove knjige je bila tražiti veze između dva naselja.

*** Kolika je ta povezanost Omišlja i Njivica bila u prošlosti, koliko su se pratili, koliko je njihova urbanistička, gospodarska i svaka druga različitost uvjetovala njihovo međusobno vezivanje ili možda razdvajanje?**

- Oni su uvijek zajedno i to je posve prirodno i normalno. Kao što je normalno da ljudi dviju sredina ponekad imaju i različita stajališta po nekim pitanjima. Koliko jedna sredina jača jačanjem svojih ljudi i djelovanjem, toliko ona želi svoj životni stil više promovirati. A to susjedu ponekad nije drago. Ukoliko su Njivice turistički razvijenije od Omišlja, a jesu, utoliko je normalno da turizam

prvenstveno doživljavamo kroz Njivice i da su one zaštitni znak ovdašnjeg turizma.

*** S druge strane, Omišalj je oduvijek bio jedna urbana sredina, pravi gradić. Njivice, pak, nemaju značajke urbanog područja ma koliko urbanizirane bile.**

- Da, Njivice *de facto* nemaju pravo središte naselja, a Omišalj je urbano sagrađen, ali ima, rekao bih, i urbani mentalitet. Primjetno je u svim sličnim mjestima sa starijim kaštelima, starijim urbanim sredinama, da postoje kulturni sadržaji, običaji, tradicije, nošnje, pjevanje... Tako je i u Omišlju, a Njivice su naprosto bile primorane kopirati omišaljsku baštinu tog tipa.

*** Jesu li sve te okolnosti: urbanost i ruralnost, razvijenost i nerazvijenost, naprosto društvene razlike, tijekom desetljeća rezultirale, a našao sam da jesu, i određenim animozitetom među žiteljima dvaju mjesta?**

- Ma, možda nešto malo i da, ali, rekao bih, kudikamo manje negoli u nekim drugim otočnim sredinama. Njivice su u povijesti uglavnom bile tipično ribarsko mjesto, dakle ne neko tipično zemljoradničko, ratarsko područje iako je bilo vrtova. No, otvorila se mogućnost za uspješno bavljenje turizmom, a Njivice su vrlo prostrane, pa se i njihov razvoj stubokom promijenio tijekom zadnjih pedesetak godina. Dakle, ne bih pričao o nekom velikom animozitetu, više o različitostima, različitim razvojnim fazama pa i shvaćanju života.

Omišalj je nedavno bio pred odumiranjem

*** Omišalj je u 60-im i početkom 70-ih počeo naglo stagnirati, gotovo odumirati.**

- Da, tada je zabilježen daleko najveći pad populacije. Stekao sam dojam da je to razdoblje kada su domaći ljudi počeli gubiti osjećaj za sve one vrijednosti što su ih pokoljenjima baštinili. Ljudi su počeli slabiti, bila je osjetna malodušnost, a tada nestaje i interes i za sve društveno, tradicijsko. Naprosto egzistencijalne brige nagrizaju i na kraju pobjeđuju sve drugo. I to je, na kraju krajeva, razumljivo. Poslije rata su se mnogi iselili, nije bilo perspektive, mladih obitelji bilo je sve manje i mjesto je počelo odumirati. Donekle takvu situaciju mogu usporediti s onom između dva svjetska rata. Jasno, i tada je bilo vrlo loše, neimaština je morila mnoge, ali se tada pojavila inicijativa nekolicine domaćih ljudi koji su počeli razvijati za drugarstvo, a njime i trgovinu. Život se tako održao. No, poslije Drugog svjetskog rata takva je inicijativa posve izostala, nije bilo poduzetničkog duha i to je na koncu rezultiralo iseljavanjem. Tek nešto kasnije situacija se počela mijenjati, ali ne zahvaljujući

Omišljanima, već ljudima sa strane: stigla je DINA, stigao je JANAF, stigao je aerodrom. Bilo to drago ljudima ili ne, odobravali to ili negodovali, ali nova postrojenja vratila su ovdje život i to je naprosto činjenica. Na koncu, sve to niknulo je na zapuštenim zemljištima oko Omišlja.

Tko su boduli i jesi li škrti

*** Nama Riječanima Krčani su boduli, kao što su Splićanima Bračani ili Zadranima žitelji Ugljana ili Pašmana. A znamo koja je prva asocijacija na spomen bodula- škrtost. Što imate reći u svoju obranu?**

- Tema je to o kojoj se svašta krivo govori, a posljednjih desetljeća posebno je pokojni akademik Petar Strčić forsirao negativne konotacije na spomen bodula. On je, naime, tvrdio da su nam naziv 'bodul', kao podrugljiv, nametnuli stari Talijani. Istina se, međutim, krije negdje drugdje. Taj naziv, 'boduli', svoj korijen vuče iz staroslavenske riječi „vdoli“, kao dolje. Točnije, „vdoli“ podrazumijeva ono što se nalazi ispod kopnenog dijela, ispod uzvisina na kopnu. A dolje su oni koji žive na moru. Nama, pak, s mora oni gore na kopnu su gorinci. Mi, boduli, nikada i nismo čuli tu riječ dok nismo došli na kopno i čuli da nas tamo, dakle ti gorinci, tako oslovljavaju. Zato je bodulija uvijek onaj prvi otok što se vidi s kopna pa je Riječanima bodulija Krk, posredno Cres, a Splićanima Brač. Uglavnom, to nazivlje ustvari predstavlja odnos gore i dolje.

E sad, jesmo li škrti ili je riječ o fami, predrasudi? Uistinu mislim da je škrtost presnažan i pogrešan opis. Boduli su morali biti štedljivi, škrbni, kombinirati more i poljoprivredu na ne naročito obilnoj i plodnoj zemlji. Pazili su na zarađeno, ali, ne, ne mislim da su bili ili jesu škrti. Sve su to neke podrugljive poštapalice što ih susjed redovito nadjene susjedu.

*** Na predstavljanju knjige između ostaloga je rečeno da je ona multidisciplinarna. U čemu se to ogleda?**

- Pišući o povijesti uvijek imam na umu da o prošlosti pišem za potrebe sadašnjosti, a to podrazumijeva da, želim li ispuniti očekivanja sadašnjosti, procesu pristupam kompleksno i s više strana: povijesno, kulturno, crkveno, gospodarski..., pa da sve uokvirim i ukoritim u jednu cjelinu. Zapišim li samo po jednom od nabrojanoga, onda je to samo jedno i ništa više, vrlo uska slika u prošlost. Stoga pišući svoja djela pokušavam u njih uključiti sve važne sastavnice života.

Narodna predaja baza je za istraživanje, ali ne i istina

*** Pripremajući i pišući ranije knjige već ste duboko uronili u povijest svoga otoka**

pa tako i Omišlja i Njivica. Jeste li stvarajući ovu dolazili do nekih novih spoznaja, saznanja, jeste li uopće imali što novo za istražiti?

- O da, uvijek postoji nešto novo, svako istraživanje dovodi do novih saznanja. Još prije trideset godina, pripremajući doktorsku disertaciju, morao sam istraživati povijest, čitati mnoštvo knjiga i dokumenata pa sam već tada usvojio mnoga znanja. Ali, ovo je drugo. Kada dođete na jedno konkretno područje, svakako morate imati povijesni kontekst, a iz njega na tom konkretnom terenu tražite određene fakte. Znači, otkrića na tom terenu značajno vam pomažu da shvatite cjelinu i cjelovitije proučite povijesni kontekst. Svako novo otkriće vas obogaćuje, nadograđuje i budi u vama još veću kreaciju. Štošta sam novoga doznao radeći na ovoj knjizi. Recimo, ranije, još dok sam živio u SAD-u, sam pisao o iseljenicima u Ameriku s Cresa i Lošinja. I prema mojim saznanjima negdje početkom 20. stoljeća moralo je u New Yorku postojati organizirano društvo Lošinjana, ali nikako doći do podataka, iako je sve upućivalo na to. Međutim, kada sam stigao u Mali Lošinj pronašao sam zastavu toga američkog društva Lošinjana i taj pronalazak ustvari je samo potvrdio moju prijašnju tezu. Što hoću reći? Kada se bavite poviješću i pišete o njoj vrlo je važno poznavati povijesne orijentire i tada vam ni nove spoznaje neće biti daleko već će samo potvrditi i dograditi do tada naučeno i istraženo. U tom kontekstu, narodno je znanje, ta usmena predaja bitna i često se naslanjamo na nju, ali je svakako moramo uzimati s rezervom jer sigurno u njoj ima i istine, ali svakako i legende, mašte, nečega izmišljenog. Dakle, ona dobro dođe kao startna podloga, kao baza budućeg istraživanja, ali nipošto ne i kao konačan zaključak. Stoga i ova knjiga svakome koga zanima može poslužiti kao dobar uvid u povijesne okolnosti, u stvarni život ljudi ovoga kraja, u razne situacije kroz koje su se oni snalazili ovako ili onako.

** Svaki je otok manje ili više izolirana sredina pa je to bio i Omišalj, posebno do gradnje mosta. Koliko je ovaj kraj uspijevao držati korak s vremenom, pratiti trendove, držati se standarda što su već vladali na „naprednom“ kopnu?*

- Prilično! Geografski smještaj Omišlja tu je odigrao veliku ulogu jer naprosto predstavlja ulaz na otok i sve što se na kopnu događalo pa potom i širilo najprije je dolazilo u Omišalj. Utjecaj Rijeke, Trsta, ali i Beča uvijek je prisutan u prošlosti. Pa i sam početak bavljenja turizmom vezan je uz austrijski dio Austro-Ugarske Monarhije, najprije u Opatiji. Rijeke je, pak, bila pod presudnim utjecajem Mađara, Ugara, koji su i ovdje

htjeli podići jedan turistički kompleks, ali su se u posljednji trenutak domaći ljudi predomisli i odustali. Je li to zbog toga što su Opatijom turizam uspješno širili Austrijanci ili zbog nečeg trećeg, ali, eto, s Mađarima nisu htjeli u taj posao.

Vizionar Mate Mahulja

** Gradnja mosta s današnjeg kuta gledanja apsolutno je predstavljala povijesnu prekretnicu čitavog otoka pa i Omišlja i Njivica.*

- Da, apsolutno. Već podatak da je od popisa do popisa svake godine broj stanovnika na otoku veći za oko dvije tisuće govori sam za sebe. Dakako, od gradnje mosta. A prije njegova puštanja u promet taj je broj spušten na samo 13 tisuća. Sada smo na više od 19 tisuća.

No, evo vam jedna povijesna zanimljivost vezana uz njegovu gradnju. Mate Mahulja bio je običan zemljoradnik iz Vrbnika, bio je i borac u 2. svjetskom ratu, pred njegov kraj, bio je ranjen pa je poslan na liječenje u Zagreb. Čovjek je očito bio prirodno inteligentan i tijekom liječenja pozavršavao je razne škole, a povratkom na otok obnašao je brojne funkcije i učinio brojna dobra djela. Recimo, prvi je uveo trajektnu vezu Šilo-Crikvenica, počeo je asfaltirati puteve po otoku, razvijati turizam... S navršениh pedesetak godina, a i tada su zaslužne ratnike rano slali u mirovinu, suprotstavio se ideji da ga se umirovi pa su ga stavili za direktora nekakve tvrtke, da parafraziram, „Most u nastajanju“, čisto da ga negdje smjestite i da uživa u hladovini. Međutim, Mate je imao druge planove. Nije prošla niti jedna godina, a on svojim mjerodavcima u Općini Krk nosi plan gradnje mosta, gotov projekt. Ovi mu se smiju, mislili su valjda da je stari malo pobenavio, ali stari nije odustajao. Pohodio je Rijeku, razna poduzeća, komitete, zvao, predlagao... Nije odustajao i, molim vas, u roku četiri godine most je bio tu i to samo zahvaljujući upornosti, znanju i viziji jednog čovjeka, Mata Mahulje. No, znam da i danas postoje neki koji misle da nas je most nagrdio, narušio naš mir i slično. Nikada ne možete sve zadovoljiti, ma koliko dobar posao napravili.

Iseljenici kao nepresušna inspiracija

** Nekada ste bili na službi u New Yorku pa ste, dakako, i s te strane vezani uz iseljenike u SAD. Ni ovaj put niste zaboravili posvetiti im dio knjige.*

- Bogata je povijest iseljenništva iz ovih krajeva, a i, da, pet godina živio sam s njima. Upravo u tamošnjim iseljeničkim klubovima, u njihovim knjigama i dokumentima nailazio sam na najvrjednije podatke. Neka krčka

mjesta, a posebno Omišalj imaju vrlo bogatu iseljeničku povijest pa danas u New Yorku imate daleko više autentičnih omišaljskih prezimena nego ovdje u Omišlju. Zanimljivo, postoje podaci da je na samom početku 20. stoljeća tridesetak omišaljskih muškaraca dobilo putne dokumente za odlazak u Ameriku. Ili još zanimljivije, tadašnji župnik u Omišlju Antun Franki otvorio je za te mlade tečaj engleskog jezika kako bi se u startu lakše snašli. To su fascinantni podaci.

Mene je uvijek kopkalo koliko mladi iseljenički naraštaji uistinu osjećaju pripadnost svome kraju, koliko je stvarno vezan uz rodnu grudu, a koliko je to tek pitanje osjećaja. Omišljana je danas tamo u četiri generacije ukupno 1200-1300 i, promatrajući ih, zaključio sam da iseljeničstvo nije jedinstven pojam. Imate onih koji su povezani s rodnim krajem i posjećuju ga, imate one koji održavaju kontakte, ali postoje i oni koji ne pokazuju naročiti interes. Mislim da je i tijekom Domo-vinskog rata propuštena jedna dobra prilika jer se tada moglo više posvetiti iseljenicima, zbližiti ih s Hrvatskom, probuditi u njima osjećaje za stradavanja, a među njima ima i imućnih ljudi koji bi rado pomogli, ali i uložili. Mi smo sve sveli na jedan godišnji susret ovdje na otoku, malo plesa i pjesme, druženja. I dobro ste primijetili, uglavnom nam dolaze pripadnici starijih generacija, a mladi gotovo potpuno izostaju. To vam je, pak, rezultat činjenice da se oko 90 posto mladih otočnih iseljenika, nažalost, ženi ili udaje za Amerikanke i Amerikance, a ne Hrvatice i Hrvate i oni naprosto nestaju u prvoj generaciji.

** Gospodine Bozaniću, za sam kraj- o kakvoj ćemo povijesti Omišlja i Njivica Vi i ja pričati za trideset godina? O kakvoj prošlosti od 2020. do tada?*

- Uvijek je središnje pitanje postupanje mladih naraštaja, gdje se i kako vide, gdje će i što raditi. Budu li postojali mladi sa snažnim porivom da grade mjesto i vlastitu budućnost u svom mjestu, da stvaraju nove vrijednosti u rodnom kraju, onda problema neće biti. Ali ako samo kukaju, ne pokazuju inicijativu, nemaju poduzetničkog duha, e onda nam se ne piše ništa dobro. Kako će biti, to je uistinu teško predvidjeti jer se prognoze u prošlosti često nisu ostvarivale. Ponavljam, početkom 70-ih činilo se da će Omišalj nestati, ostalo je ovdje 500-600 ljudi, a već za deset godina život je počeo bujati. Industrija je revitalizirala Omišalj. Dakako, ne doživim prljavu industriju, nama treba održiva priča u kojoj će ljudi pronaći prostor rada i života. Nisam katastrofičar i ne mislim da nas čeka dubok ponor, ali svakako treba biti oprezan. Ako postoje jak duh, želja, volja, snaga, vizija, vjerujte mi onda neće izostati niti poslovni rezultati, a Omišalj i Njivice krupnim će koracima grabiti naprijed.

TURISTIČKI RADNICI POLAKO SUMIRAJU OVOLJETNE REZULTATE

BROJKE U MINUSU, ALI DALEKO OD NAJAVLJIVANE KATASTROFE

Do sredine kolovoza ove godine ostvareno je 47 posto dolazaka i 50 posto noćenja u odnosu na rekordnu lanijsku, što je ipak kudikamo bolje od proljetnih prognoza što su najavljivale 30-ak posto lanijskih rezultata i to u optimističnim računicama. Najbolje rezultate zabilježili su kampovi, a najlošije hoteli

Očekivanja su bila vrlo skromna, gotovo katastrofična. Aktualna pandemija uzrokovana koronom zaustavila je život, pogotovo onaj gospodarski, granice među zemljama zatvarane su, otkazivani su bukirani godišnji odmori, zaustavljane avionske linije... Ama baš ništa nije slutilo na dobro pa, dakako, ni nadolazeća turistička sezona. Koliku- toliku nadu budila je tada vrlo dobra epidemiološka slika Hrvatske, a ponajprije Primorsko-goranske i Istarske županije pa su turistički radnici bojažljivo prognozirali uspjeh ako se dosegne trećina lanijskih rezultata.

Lipanj im je uglavnom dao za pravo. Na području općine Omišalj tijekom lipnja je ostvareno 10.829 dolazaka, odnosno 39 posto u odnosu na lanijski šesti mjesec, te 47.458 noćenja ili 65 posto manje nego u

istom razdoblju lani. Udio domaćih gostiju u ukupnim dolascima iznosi 14, a u noćenjima 12 posto. Strani gosti ostvarili su 9.309 dolazaka (63 posto manje) i 41.885 noćenja (67 posto manje).

Gledano po zemljama dolaska turista, najveći broj noćenja ostvarili su oni iz Njemačke, 17.586, što je udio od 37 posto. Iza njih slijede gosti iz Slovenije, 29 posto, Austrije, 7 posto...

Najveći broj noćenja ostvaren je u kampovima, 28.545, zatim u privatnom smještaju, 12.032 noćenja, te u hotelima 6.783.

Srpanj i kolovoz spasili situaciju

Dolaskom srpnja počela se buditi nada, a njome rasti i apetiti. Krenulo je bolje, a pozitivan je trend nastavljen i do kraja tog mjeseca. Ukupno je zabilježeno 22.909 dolazaka, što je samo 36 manje u odnosu na 2019. godinu, te 139.562 noćenja, odnosno 37 posto manje u odnosu na lanijski srpanj. Domaći gosti činili su njih 11 posto u odnosu na ukupan broj dolazaka i 9 posto u odnosu na broj noćenja. Strani gosti, pak, ostvarili su 20.433 dolazaka (39 posto manje nego lani) i 127.391 noćenje (40 posto manje).

I u srpnju je najviše turista došlo iz Njemačke, 51.867 (37 posto u odnosu na ukupan broj gostiju), a slijede Slovenci s 20 posto, Česi sa 7 posto te Austrijanci sa 6 posto. Iza Nijemaca slijede turisti iz Slovenije (20 posto), Češke (7 posto), Austrije (6 posto)...

Domaći turisti ostvarili su 12.171 noćenje što je na razini prošle godine.

Najbolje su u sedmom mjesecu radili kampovi sa 63.762 registrirana noćenja, privatni smještaj zbrojio je 52.471 srpanjsko noćenje, a hoteli 23.329.

I na kraju, kolovoz. U prvih petnaest dana evidentirano je 15.122 dolazaka, što je 30 posto manje u odnosu na kolovoz 2019., te 90.178 noćenja, što predstavlja podbačaj od 31 posto u odnosu na prvu polovinu kolovoza lani. Domaćih je gostiju od tog broja bilo oko 15 posto, a stranci su ostvarili 36 posto manje dolazaka (12.853) i 35 posto manje noćenja (79.087).

I opet je najviše bilo Nijemaca, zatim Slovenaca, Austrijanaca, Poljaka... Domaći gosti u prvom dijelu kolovoza ostvarili su 13 posto više noćenja nego lani (11.091).

Najveći broj noćenja ostvaren je u kampovima: 37.616, u privatnom smještaju 35.438 noćenja te u hotelima 17.124.

Ukupno gledano, od početka godine do 15. kolovoza 2020. ostvareno je 50.342 dolazaka i 285.035 noćenja u komercijalnom smještaju, što je 47 posto dolazaka i 50 posto noćenja ostvarenih prošle godine. Najbolje rezultate zabilježili su kampovi sa 131.510 noćenja, slijedi ih privatni smještaj sa 106.059 te hoteli s 47.466 ostvarenih noćenja.

U nekomercijalnom smještaju je do sada ostvareno ukupno 5.139 dolazaka i 162.567 noćenja, što je u dolascima povećanje od 6, a u noćenjima smanjenje od 8 posto.

SPECIFIČNO LJETO „ZAROBLJENO“ VIRUSOM

SEZONA BEZ MASOVNIH PUČKIH VESELICA, ALI ISPUNJENA KVALITETNIM PROGRAMIMA

Već godinama Omišalj i Njivice slove za mjesta u kojima gotovo niti jedan ljetni dan ne prođe bez manjeg ili većeg, masovnijeg

ili intimnijeg zabavnog, kulturnog ili sportskog događaja. Većina njih već je poprimila tradicionalni karakter (Antičke večeri, Beer

fest, velika fešta u danima Stomorine, Festival ženskih klapa „Omišjanska rozeta“, ribarske večeri u Njivicama, koncerti na njivičkoj

Ribarskoj obali, Festival sladoleda...), neki su organizirani sporadično, ali vruće ljeto 2020. godine ostat će upamćeno vjerojatno kao najtiše posljednjih desetljeća. Globalna pandemijska kriza na turističku sezonu, pa i njezin kulturno-zabavni dio, odrazila se višestruko. S jedne strane, gotovo potpuni prestanak gospodarskih aktivnosti tijekom zimskih i proljetnih mjeseci rezultirao je neminovnim rebalansiranjem općinskog i proračuna Turističke zajednice, odnosno značajnim padom prihoda, a posljedično i njegovog rashodovnog dijela pa je Općina, sasvim logično, javni novac odlučila uložiti u neke druge, prioritetne djelatnosti poput odgoja i obrazovanja; dok se, s druge strane, od dijela planiranih manifestacija za koje su Općina i TZ osigurale novčana sredstva (naprimjer, za Stomorinu) moralo odustati zbog poštivanja epidemioloških mjera i preporuka što ih je propisao Nacionalni stožer civilne zaštite, odnosno naprosto zbog odgovornog suočavanja s mogućim zdravstvenim posljedicama što ih sa sobom nosi organizacija masovnijih okupljanja.

Zajednički program Omišlja, Malinske, Punta i Krka

Ipak, i dakako, iako skromniji no prijašnjih godina, ljetni program nije u potpunosti izostao već je samo bio prilagođen datim okolnostima.

Istaknut ćemo najprije da su ove godine četiri turističke zajednice s otoka Krka, one općina: Omišalj, Malinska-Dubašnica i Punat te Grada Krka zajedničkim snagama osmislile program sastavljen od atraktivnih glazbenih događaja i biciklističkih tura, a realiziran je pod ujedinjenom krilaticom „A Place to Call Home“.

I inače je otok Krk nazaobilazan za ljubitelje aktivnog odmora i kvalitetnih glazbenih događaja pa su četiri turističke zajednice odlučile zajedno ponuditi turistički sadržaj obogaćen sportsko-rekreativnim i glazbenim događajima objedinjenima jedinstvenim konceptom. I sve, dakako, u skladu s pandemijskim prilikama.

Svakog tjedna od polovine srpnja do početka rujna organizirani su tako akustični koncerti iskusnih i renomiranih izvođača, a tjedni su nastavljeni serijom klasičnih koncerata na

istaknutim povijesnim lokacijama. Jasno, što se Omišlja tiče riječ je o već nadaleko poznatoj „Klasi na Mirinama“ o čemu opširnije pišemo u rubrici „Kultura“ ovog broja „Glasnika“.

Komični prikaz života na otoku

Srijede su bile rezervirane za „Krčke štorije“. Riječ je o vrlo originalnom predstavljanju domaće klapske glazbe, ali isprepletene s komičnim pričama, skečevima, štorijama o otočnom životu, a sve u izvedbi Kumpanije „Štorije“ iz Punta i klapa „Rašketa“ i „Kaštadi“.

Kako bilo, i u Njivicama i u Omišlju mogli smo pratiti Ivu i Franu, dvojicu prijatelja koji poslije napornog posla, ali još više kako bi se malo maknuli od svojim žena „čakulona ke su ih jako štufovali“, bježe vani, na rivu igrati na karte. Međutim, kako to već biva, ne prolazi sve glatko. Priključe im se dvojica mladića, već pomalo „pod gasom“. I tako, neko su vrijeme igrali briškulu i trešet, ali malo po malo došlo je do svađe, a onda i barufe. Ipak, na kraju sve dobro završava, pomirenjem i klapskom pjesmom.

Biciklističke ture

Za ljubitelje aktivnog odmora, četvrtkom su organizirane „Local Bike“ biciklističke ture. Po dvadesetak prijavljenih sudionika dan je provodilo u razgledavanju jedne od četiri turističke destinacije (Omišalj i Njivice, Malinska, Punat, Krk), njihove prirodne, kulturne i povijesne vrednote, a sve to na najpopularnijem ljetnom otočnom prijevoznom sredstvu, biciklu!

Tako su biciklisti tijekom dva srpanjska i kolovoška dana kretali na svoje putešestvije iz Njivica i Omišlja. Prva „Local Bike“ tura vožena je na relaciji: Njivice-Rudine-Voz-Omišalj-Njivice i bila je duga 29 kilometara, a dakako, putem se stajalo i razgledavalo povijesnu, kulturnu i prirodnu baštinu. Omišaljska tura podrazumijevala je pedaliranje do Voza, potom do Rudina, pa na Jezero i na koncu, povratak u Omišalj.

Vrhunski jazz nedjeljom u Njivicama i Omišlju

Nedjelje su, pak, bile rezervirane za vrhunski jazz, a program, što ga je vodio Zoran Majstorović, nazvan je „Sunday Jazz &

VJERNI NJIVICAMA

Lijepa dva jubileja obilježena su tijekom sezone u Njivicama. Svaki turistički posjet nekom odredištu vrijedan je i dobrodošao, ali će svaki turistički radnik istaknuti da su vraćanja uvijek istom odredištu i dugogodišnja vjernost zlata vrijedni. A dvije obitelji već se godina uporno vraćaju, kako kažu, njihovim Njivicama.

Supružnici Stefanie Albert i Holger Schmidt iz Stuttgarta u Njivicama ljetuju punih petnaest godina i taj podatak, jasno, nije mogao promaknuti Turističkoj zajednici. Stoga im je početkom srpnja direktorica TZ Općine Omišalj Andrea Orlić Čutul priredila svečani prijem tijekom kojega su Stefanie i Holger iz direktoričnih ruku, kao znak pažnje i zahvalnosti, primili prigodne darove- zahvalnice i poklon košaricu sa suvenirima i autohtonim proizvodima. Njemački bračni par svih godina, a znaju doći i dva puta godišnje, uvijek odsjeda kod gospođe Jasne Tićac Mijolović i njezine obitelji, a rekli su, svojim se odmorima posebno raduju zbog uživanja u bistrom moru i čistom zraku.

Obitelj Polak iz Slovenije, roditelji s dvoje djece, pak, Njivicama se vraćaju već okruglih deset godina. I opet, prijem u Turističkoj zajednici i predaja zahvalnica te košare sa suvenirima i autohtonim proizvodima. Slovenska obitelj svoju ljetnu „rezidenciju“ redovito pronalazi u kući iznajmljivačice Sonje Miljković Kharboutly.

World Music" i kao takav je predstavljao svojevrsni prvi otočni jazz festival. Tijekom srpnja i kolovoza nastupili su brojni izvođači: „The Sterptet“, Zoran Majstorović Kvar-tet, Aleksander Ipavec Kvar-tet, Atma Mun-di Ensemble, Romano Todesco Trio, Porto Etno Orkestar, a u sklopu rečenog programa njivičkoj se publici 26. srpnja predstavio Rajko Ergić Trio. Bila je to prava glazbena poslastica u izvedbi trojice bubnjara koji svoj repertoar baziraju na skladbama poznatih autora poput Milesa Davisa, Johna

Coltranea i ostalih velikana jazz glazbe, ali su izveli i nekoliko autorskih djela. Predzadnjeg dana kolovoza u Omišlju je, opet kao dio jazz festivala, nastupio i Simone Lanzi kvartet pod vodstvom izvrsnog mladog trčanskog kontrabasista Simonea Lanzija. Kvar-tet je izveo kompozicije različitih stilova i razdoblja, od ranog bluesa 20-ih godina prošlog stoljeća preko hard bop jazz 50-ih godina pa sve do funk pjesama. Također u Omišlju, sredinom kolovoza je održan i akustični koncert Alena Brentinija, glazbenika iz Rijeke, gitarista i kantautora. Karijeru je započeo svirajući s velikim imenima hrvatske estrade, poput Dade Topića i Parnog valjka, nakon čega je krenuo u solo vode te do sada objavio četiri studijska albuma.

Vesela promenade „Vejanke“ i „Raškete“

Iako je ovoga ljeta izostao Festival ženskih klapa „Omišjanska rozeta“, klapskog

pjevanje ipak nije do kraja izostalo. U kolovoza su svoje promenade koncerte održale klapa „Rašketa“, odnosno ženska klapa „Vejanke“. „Rašketa“ je nastupila duž Ribarske obale u Njivicama, Općina Omišalj svoje je stanovnike i goste 20. kolovoza počastila promena-dnim koncertom svojih uvijek rado viđenih djevojaka iz klapa „Vejanke“ iz Krka. Pjevalo se sve i svašta, od brojnim klapskih uspješnica i narodnih napjeva pa sve do poznatih hitova popularne glazbe, primjerice onih Petra Graše i Doris Dragović.

KULTURA

ISTRAŽITE MIRINE

U četiri navrata tijekom čitavog srpnja svim zainteresiranima, a, dakako, bilo ih je, arheološko nalazište Mirine-Fulfinum podastirto je kao na dlanu.

Naime, u organizaciji Općine Omišalj, zaljubljenici u arheologiju i povijest, 21., 23., 28. i 30. srpnja, uz stručno vodstvo voditeljice istraživanja, dr.sc. Morane Čaušević Bully imali su priliku detaljno upoznati arheološko nalazište.

Tako su iz prve ruke, tijekom jednog sata interaktivnog obilaska mogli doznati sve o blagu što ga krije taj biser Omišlja. Upoznati su s ranokršćanskom bazilikom iz 5.

stoljeća, hramom i forumom iz 2. stoljeća, predromaničkom crkvom iz

9. – 11. stoljeća, što prema zadnjim saznanjima leži na temeljima antičke vile i uljare iz 4. stoljeća, termama iz 2. stoljeća, sarkofagom što se nalazi u narteksu bazilike... Posebno su zanimljive bile informacije o izuzetnom nalasku Mirinskog češlja izrađenog od bjelokosti s prikazom Isusovih čudesa,

a što ga je, u istraživanju provedenom 2017. godine, pronašla osobno Čaušević Bully. Zanimljivim informacijama o načinima ukopa, provjeri čistoće zlata zagrizom, okupljenima je približena ondašnja civilizacija.

Uz sve, posjetitelji su se na licu mjesta mogli upoznati s radom arheologa te s njima razmijeniti i poneku riječ i tako doznati po još neku zanimljivost.

Obilazak je u ugodnoj atmosferi okončan u bazilici gdje je upriličeno i neformalno druženje.

KLASIKA NA MIRINAMA

I ovoga su ljeta Mirine odzvanjale zvukovima vrhunske glazbe. I to klasične, s obzirom na to da je još jednom organizirana serija koncerata „Klasika na Mirinama“. Tijekom tri prekrasne ljetne večeri, Omišljani i njihovi gosti pod zvjezdanima su nebom, u ostacima ranokršćanske bazilike, u posebnoj atmosferi mogli uživati uz čarobne zvuke klasičnih skladbi.

Prva je večer, ovoga već dobro poznatog događaja, održana 28. srpnja, a ciklus je otvorila Buga Marija Šimić uz klavirsku pratnju Monike Zlatark.

Šimić je diplomirala solo pjevanje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi prof. Cynthije Hansell Bakić. Godine 2018. završila je specijalizirani magisterij, smjer - opera, na Sveučilištu u Bernu.

Usavršavala se kod tenora Stojana Stojanova, a trenutačno radi s tenorom Ricardom Tamurom i basom Tonijem Nežićem, koji je na Mirinama bio i njen gost iznenađenja. U ovoj su večeri na repertoaru mladih glazbenika dominirala djela poznatih hrvatskih skladatelja: Ivana Matetića Ronjgova, Ivana pl. Zajca i Jakova Gotovca. Drugu večer, 7. kolovoza, Mirinama su se mogli čuti zvuci dva prekrasna vokala, Vane Zelčić (sopran) i Slavka Sekulića (bas) uz klavirsku pratnju maestra Igora Vlajnića. Ovaj je višestruko nagrađivan trojac već dobro poznat riječkoj publici s obzirom na to da su svi članovi HNK Ivan pl. Zajc u Rijeci. Maestralnim izvedbama širokog repertoara, naročito poznatih arija iz opera *Carmen*, *Nikola Šubić Zrinski*, *Madam Butterfly*...

oduševili su i omišaljsku publiku koja ih je ispratila gromoglasnim pljeskom. Posljednja je, treća večer, održana 1. rujna, prije tiska ovog broja „Glasnika“. Nju su svojom glazbom obogatili članovi Zagrebačkog kvarteta. Taj je četverac Omišljanima vrlo dobro poznat pa ne sumnjamo da su i ove godine potvrdili svoje mjesto u srcima omišaljskih zaljubljenika u klasičnu glazbu.

ORONULA PLOVILA I DREVNI OMIŠALJ

Vrlo je aktivno bilo Društvo za poljepšavanje Omišlja ovoga ljeta pa je, tako, u suradnji s Općinom Omišalj,

otvorena je 18. srpnja. Njome je prikazana serija umjetničkih fotografija oronulih plovila. Fotografijama je na interesantan način prikazan kontrast mrtvog i živog, lijepog i ružnog te značaj nemilosrdnog zuba vremena. Druga izložba, nazvana "Omišalj na starim razglednicama, fotografijama,

kulturni život tijekom srpnja i kolovoza obogatilo i dvjema izložbama u maloj galeriji "Loža" na Placi. Prva, znamenitog naziva "Mrtvi vez", amaterskog fotografa Dragana Nišlera, već dobro poznatog publici,

akvarelima i crtežima", autora Slavka Šterka otvorena je 8. kolovoza i, kako joj naziv kazuje, izložene su na njoj stare fotografije, razglednice, akvareli i crteži Omišlja, njegovih ulica, običaja i ljudi. Ta je izložba posebno zainteresirala starije generacije koje su se ponukane viđenim prisjećale svoje mladosti i života u Omišlju, nekog starog i pomalo zaboravljenog Omišlja te tražile poznata lica. Interes mladih generacija također nije izostao jer je bilo zanimljivo vidjeti kako su neka mjesta što ih danas redovito posjećujemo izgledala nekada.

MULTITALENTIRANI VEDRAN RUŽIĆ

Krajem srpnja u galeriji "Lapidarij" otvorena je izložba naziva "Wagner" mladog umjetnika Vedrana Ružića. Zanimljivo, već istoga dana u večernjim satima okupljeni su na Placi mogli uživati u jazz koncertu istoga Vedrana Ružića što ga je izveo s poznatim kolegom Darkom Jurkovićem. Za seriju "Wagner", što ju je predstavio u "Lapidariju", rekao je kako mu se slušajući Wagnera, Debussyja, Skrjabinu, Schnittkea i ostale kompozitore počela rađati ideja i želja za stvaranjem, odnosno oslikavanjem pojedinih ulomaka ili cijelih kompozicija tih velikana. Kontinuiranim preslušavanjem u

sebi istražuje kolorit, kompoziciju slike i oblike čime otpočinje vlastiti, unutarnji doživljaj glazbenih ulomaka. Wagnerovo djelo "Sigfridijeva smrt" Ružić je preslušavao planinareći po Himalaji te ga je po povratku kući i naslikao. Zaključio je riječima da mu najveću inspiraciju predstavljaju upravo Wagner i Skrjabin čije je stvaranje i nedovršen misterij predstavljalo sintezu svih umjetnosti.

Vedran Ružić, glazbenik je i slikar iz Opatije, slikarstvo je diplomirao na Akademiji primijenjene umjetnosti u Rijeci, a umijeće sviranja bass gitare kalio je na "Kärntner Landeskonservatoriumu" u Klagenfurtu. Omišaljskoj se

publici prvi put predstavio 2017. godine kada je na Mirinama održao "Spiritual Market", projekciju crno-bijelog filma o putovanjima Marka Pola, uz koju je uživo svirao.

OTVORENO KAZALIŠTE ZA DJECU

Otvoreno kazalište Omišalj u sklopu svoga središnjega ovogodišnjeg projekta naziva „Na mladima svijet ostaje“ 11. je srpnja uprizorilo zanimljivu predstavu „Radosni recital dječje poezije“.

Iako su „otvoreni kazalištarci“ imali namjeru recital izvesti u ambijentalnom prostoru trga Prikešte, zbog vrlo loših vremenskih prilika ipak je na kraju sve organizirano u prostorijama Kazališta. Ovaj put, dakle, publici je

predstavljena popularna dječja poezija poznatih autora s ovdašnjih prostora i to u izvedbi talentirane Ratke Višnić koja je interpretirala na svoj osebujan način.

Tako je Ratka publici izvela antologijsku bajku u stihovima „Ježeva kućica“ autora Branka Ćopića, a potom i po nekoliko pjesama Grigora Viteza, Vesne Parun i Miroslava Antića.

Po završetku recitala uslijedio je i prigodni domjenak, a sva su djeca darivana slasticama.

LUCIJA I MATE GRGURIĆ, TROFEJNI MLADI OMIŠALJSKI PLIVAČI POSLJEDNIJH GODINA REDAJU VRHUNSKJE REZULTATE I SANJAJU SVOJE OLIMPIJSKE SNOVE

NAJVEĆA ŽELJA SU NAM OLIMPIJSKE IGRE

LUCIJA- Stižem sve. Uz puno truda uspijem ispuniti sve obaveze. Učim uglavnom vikendom, ali se nerijetko dižem i rano ujutro kako bih učila ili napisala zadaću. Koliko rano? Pa oko pet i pol ujutro. Drugačije ne bih stizala. Negdje u mlađim kadetima, prije dvije-tri godine, shvatila sam da moje plivanje postaje ozbiljno i da sve podređujem njemu do konačnog cilja, olimpijskih igara *

MATE- Naravno da znam koliko vrijede moji rezultati, ali uvijek želim bolje i brže. Jasno, vidim se na olimpijskim igrama. E sad, Pariz je 2024. i bojim se da je to malo prerano, ali tko zna. A 2028. sam si postavio kao realan cilj

Iz broja u broj „Glasnika“ i tako već godinama, kao da su na to pretplaćeni, sportska rubrika ove novine nezamisliva je bez spomena na Luciju i Matu Grgurića, sestru i brata Grgurić. Danas bi, ustvari, bilo čudo da budu izostavljeni u nekom od brojeva s obzirom na rezultate što ih ovo dvoje mladih plivača kontinuirano ostvaruju u bazenima pa nam nije ostalo ništa drugo doli se uputiti u njihovu obiteljsku kuću u Omišlju pa priupitati i njih i majku im, ali i djeda što se to događa s mladim Grgurićima koji se s natjecanja više ne znaju vratiti bez odličja, uglavnom zlatnih. Očekivano, razgovor je, ustvari, bio težak jer su Lucija i Mate vrlo skromni i samozatajni pa je iz njih trebalo „čupati“ riječi. Ne vole se djeca hvaliti, a u svom sportskom radu pa i u rezultatima ne vide ništa toliko čudno da bi se o tome trebalo raspredati nadugo i naširoko. Srećom, pri ruci su nam se našli majka Marina i djed, poznati omišaljski građevinski poduzetnik Slavko Šivolija. Kako bilo, poslije svih ostvarenih rezultata na svim mogućim razinama, osvrnuti se na sportske karijere Lucije i Mate, inače, dobitnika i godišnje nagrade Općine Omišalj, razgovarati s njima i pobliže ih predstaviti čitateljima „Glasnika“ naprosto se podrazumijevalo.

Ustajanje u zoru za 5.0 u školi

** Lucija, uskoro krećeš u osmi razred, a već sljedeće godine u ovo doba bit ćeš upisana u srednju školu. Znaš li već koju i, ako znaš, zašto baš ta?*

LUCIJA- Znam i odlučila sam se za Salezijsku gimnaziju, a moj odabir, dakako, vezan je uz sport i plivanje. S jedne strane, u toj školi postoji sportski razred, a, s druge strane, u njoj se izvodi samo jednosmjenska, jutarnja nastava pa mi je tako lakše planirati sportske obaveze, odnosno treninge. Da, naravno, plivanje je i dalje u mom fokusu, a nadam se da će tako ostati i u budućnosti. Bavim se njime od svoje četvrte godine. Dobro, najprije je to bilo učenje plivanja, ali od svoje šeste godine redovito ga treniram. Zašto baš plivanje? Pa, koliko znam, krenulo je tako što me mama više nije mogla gledati kako se neumorno bacakam po plićaku, a izbjegavam odlazak u dublje more pa je odlučila upisati me na plivanje. Eto, tako je krenulo, a sada to traje već osam godina. I to sve vrijeme u istom klubu, riječkoj „Neveri“.

** Osam godina gotovo svakodnevnih treninga u Rijeci, stalna putovanja na relaciji*

Omišalj-Rijeka..., naporno je to. Je li ikada došlo do zasićenja, do trenutka kada sama sebi kažeš da je to previše i da ne možeš više?

LUCIJA- Naporno je, to je istina, ali je i zabavno, plivanje me još uvijek ispunjava. A na umor i napor već sam navikla pa još uvijek izdržavam bez problema. Putujem i treniram od šest do osam puta tjedno, dakle gotovo svakodnevno, a srijedom i subotom imam dupli trening, dakle srijedom i prije škole. Nekoliko puta sam osjetila umor, zasićenje, ali sam, srećom sve to brzo prebrodila.

**Kako uspijevaš ispunjavati sve te silne sportske i školske obaveze, a škola ne podrazumijeva samo odlazak na nastavu već i učenje, domaće zadaće...? Tu su, pretpostavljam, i određene kućne obaveze. Tebi je dan prekratak?*

LUCIJA- Stižem sve. Uz puno truda uspijem ispuniti sve obaveze. Učim uglavnom vikendom, ali se nerijetko dižem i rano ujutro kako bih učila ili napisala zadaću. Koliko rano? Pa oko pet i pol ujutro. Drugačije ne bih stizala.

** Svaka ti čast! A kada si shvatila, kada si osvijestila da plivanje nije samo zabava već i da si vrlo talentirana, da sve to poprma ozbiljnije razmjere i da ti je bazen ušao u krv?*

LUCIJA- Negdje u vrijeme kada sam bila mlađi kadet, kao što je sada Mate, dakle prije dvije-tri godine. Tada su i treninzi postali ozbiljniji, učestaliji, počeli su stizati i ozbiljniji rezultati.

** Kada se u našem kraju spomene plivanje nekako odmah na pamet pada Plivački klub „Primorje“, ali si se ti ipak odlučila za manju i manje poznatu „Neveru“. Kako to?*

LUCIJA- „Nevera“ je manji klub, sve je nekako organiziranije, a, što je i najvažnije, treneri se puno više individualno posvećuju nama plivačima, poklanjaju nam više vremena, naprosto više rade s nama.

U bazen s nepune tri godine

** Mate, kako je tekla tvoja plivačka priča? Jesi li proplivao uz sestru ili...?*

MATE- Ja sam, ustvari, proplivao zajedno sa sestrom. Ona je imala četiri, a ja niti tri godine.

MAMA MARINA- Točnije, imao je dvije godine i devet mjeseci kada je prvi put ušao u bazen. I, sjećam se, već tada je pokazao neki čudan talent, naprosto je bio prepoznatljiv i vrlo brzo su ga prebacili u stariju grupu. Njegov trener Karlo potvrdio se da Mate što bolje i brže savlada tehniku kraul i, eto, odmah se prikrpao starijim dečkima.

** Pretpostavljam da je bilo puno lakše u godinama kada si bio mlađi, dok nisi krenuo*

u školu. Kako ti uspijevaš spojiti kraj s krajem i pomiriti sve obaveze?

MATE- Ma, sve je super! Ja imam najviše šest treninga tjedno i bez problema

uspjevam rješavati i bazen i školu. Kakav sam učenik? Isti kao i moja sestra- 5.0!

** Mate, što danas, a još si dijete, za tebe predstavlja plivanje? Lucija, kako ga ti shvaćaš?*

MATE- I zabavu i natjecanje i treninge i putovanja...

LUCIJA- Spomenula sam i prije da mi je plivanje zabava. I jest, i dalje ga doživljavam kao zabavu, ali i kao ozbiljan dio svog života kojeg sam izabrala. U odnosu na ranije, danas se mora paziti na štošta- od spavanja do pravilne prehrane.

** Zanima me kako ste vi doživjeli sve one silne tjedne tijekom proljeća kada je zbog korone stalo gotovo sve pa su, tako, bili zatvoreni i bazeni, a vama onemogućeno plivanje?*

MATE- Teško. Dva mjeseca nismo mogli ići na treninge i već su nam ozbiljno počeli nedostajati. Nešto smo pokušavali nadoknađivati kući, ali nije to to. S toplijim danima sam kupio ono plivačko odijelo pa sam nekoliko puta otišao plivati u more.

LUCIJA- Trčali smo, odrađivali smo kući

MARINA GRGURIĆ, LUCIJINA I MATINA MAJKA I NJIHOVA NAJVEĆA PODRŠKA

OBOŽAVAM IH, ONI SU MOJ UZOR

** Majko, kako je dijeliti život s ovakvom djetecom?*

MAMA MARINA- Jako dobro, predивно! Obožavam ih i oni su moj uzor. Drugačiji su od ostalih i od najmanjih nogu su takvi. U redu, Mate je malo karakterno različit od Lucije i njega je ipak bilo potrebno u ranijem djetinjstvu mrvicu usmjeravati.

** Planirati veliku djetetovu karijeru, posebno dok je ono još maleno, i vrhunske rezultate vjerojatno je nemoguće već to dolazi kao posljedica napornog rada.*

MAMA MARINA- Ma, jasno, to nije moguće predvidjeti i planirati. Pa nismo ih zbog toga upisali na plivanje. Ustvari je glavni razlog bio Lucijino konstantno brčkanje u plićaku i strah od dubljeg mora, a u tome je posredovao jedan prijatelj koji nam je popravljao perilicu rublja pa nam u razgovoru predložio da ih upišemo u Rijeci na plivanje, dao nam broj telefona i, eto, tako je krenulo. Pa onda, hajmo još ovu godinu, pa još ovu i tako je polako postajalo sve ozbiljnije. Ali, što je najvažnije, oni su sve više uživali u tome. Niti je bilo potrebe niti bih ih ikada tjerala da treniraju. Štoviše, uistinu se ne sjećam da su mi iti jedan put rekli da danas ne žele ići na trening.

** Kada je Vama postalo jasno da sve to više nije dječja igra već da prerasta u jednu ozbiljniju priču? Kada ste shvatili da imate tako talentirane plivače?*

MAMA MARINA- Pa treneri su još ranije isticali njihovu darovitost, a, na koncu, rezultati su bjelodano upućivali da imaju i potencijal i talent. Uz to, njih dvoje konstantno pričaju samo o plivanju, i kući i u autu poslije plivanja, komentiraju treninge, natjecanja..., pa nije bilo teško shvatiti da su oboje duboko zaglibili u tom sportu. A i kad vidite silan trud koji ulažu u svoj

plivački razvoj sve vam je jasno. Kod Mate je odmah, od najranijih dana bio uočljiv njegov osjećaj za vodu i plivanje i bilo je pitanje vremena kada će početi ostvarivati rezultate, a Lucija je strahovito napredovala i skočila poslije prvih osvojenih medalja, očito ju je to snažno motiviralo.

** I Lucija i Mate vide se na olimpijskim igrama, a mene zanima doživljavate li Vi te njihove snove tek kao dječje želje ili i sami shvaćate da najveća svjetska sportska natjecanja i nisu tako daleko.*

MAMA MARINA- Možda, pa i vjerojatno njihovi snovi uopće nisu neostvarivi, ali moraju biti stidljivi i uporni žele li ih do-sanjati. Valja ići korak po korak, godinu po godinu. Nikada ne znate što vas i kada može pokolebati ili vas, poput jedne ozbiljne ozljede, onemogućiti da ostvarite svoje želje. Da, stremiti treba najvišem, ali ipak ne letjeti previsoko jer padovi mogu biti bolni. Ja sam ovdje da ih pratim u njihovim nastojanjima i dok god vidim da je sve to bazirano na zdravom razmišljanju, da ide prirodnim putem i da ne ugrožavaju svoje zdravlje, učinit ću sve da uspiju u svojim naumima.

** Oni su prvaci, oni imaju 5.0 u školi, ustaju u 5.30 kako bi sve stigli... kao da nisu djeca već vrlo zreli ljudi.*

MAMA MARINA- Ma oni su vam prava djeca, ali, istina, vrlo zrela i odgovorna. Nekako su se tako posložili, a upravo je sport odigrao vrlo veliku ulogu u takvom shvaćanju života. Plivanje ih je strašno naučilo samodisciplini i požrtvornosti, a očito su i karakterno takvi. Da ne govorim da uz sve redovito obavljaju i kućanske poslove, čiste i pospremaju za sobom, ljeti čiste i apartmane, a da ih na to nitko ne upozorava.

suhe treninge: sklekove, trbušnjake..., malo igrali stolni tenis i slično, ali je to potpuno drukčija kondicija od one na kojoj radimo plivajući u bazenu. Falili su nam treninzi i jedva smo ih dočekali. Ovo sada, dok traje praznici, je drukčije i ustvari nam odmor dobro dođe.

San o olimpijskim igrama

** Jeste li svjesni da svojim rezultatima debelo odskakćete od svoje konkurencije, barem na nacionalnoj, ali često i na međunarodnoj razini i da ste, ustrajete li, na dobrom putu vrlo brzo postati vrhunski sportaši?*

LUCIJA- Danas sam prilično svjesna tih činjenica, a sve je, kako sam već rekla, počelo sjedati na svoje mjesto u trenucima kada su u mlađim kadetima krenuli odlični rezultati. Dakako, upravo to, dobri rezultati me i motiviraju da nastavim dalje.

** Mate, ti si svoje godište davno „preišao“ pa redovito slaviš i u starijim kategorijama. Gdje vidiš svoj krajnji domet, čemu streliš, kakve su ti želje?*

MATE- Naravno da znam koliko vrijede moji rezultati, ali uvijek želim bolje i brže. Hm, naravno da se vidim na Olimpijskim igrama. E sad, Pariz je 2024. i bojim se da je to malo prerano, ali tko zna. A 2028. sam si postavio kao realan cilj.

LUCIJA- Olimpijske igre krajnja su želja i san svakog sportaša i, dakako, nadam im se i činim sve da ih svojim rezultatima zaslužim.

** Prateći vaše rezultate uočio sam da još uvijek nastupate u brojnim disciplinama, ali vjerojatno postoje neke koje polako specijalizirate i u budućnosti se vidite samo u njima.*

LUCIJA- Prsno i mješovito su moje najjače discipline.

MATE- Meni je svejedno, u svemu sam najbolji: prsno, mješovito, leđa, delfin... Volim sve plivati. OK, kraul mi je najmanje drag, naprosto su mi ostale discipline draže.

Na studije u inozemstvo

** U Hrvatskoj se, nažalost, u sport, a posebno onaj sveučilišni ne ulaže gotovo ništa. Budete li u budućnosti toliko zaljubljeni u plivanje, razmišljate li o studiranju negdje u inozemstvu?*

LUCIJA- Da, naravno, sasvim sigurno ću studirati negdje gdje ću se moći uspješno nastaviti baviti plivanjem. Najprije sam razmišljala o Americi, ali mi tamo hrana ne odgovara pa sam odustala, a i kad u Americi završiš neki college poslije ne znaš što dalje. Zato danas više razmišljam o Danskoj ili možda Londonu. Uz plivanje bih studirala psihologiju.

MATE- Ja razmišljam o Norveškoj, nekako

SLAVKO ŠIVOLIJA, LUCIJIN I MATIN DJED

ZA NJIH DVOJE NIŠTA MI NIJE TEŠKO

Nakon što je napravio i odgojio sina olimpijca i boksača svjetske reputacije, Marija, Slavko Šivolija, Lucijin i Matin djed, danas s ponosom promatra i prati svoju unučad, njihovo odrastanje, školovanje, sportske rezultate. Stalna im je potpora, ali ne samo to. DJED SLAVKO- Eto, danas imam ove svoje unučice i sav im se želim posvetiti, pomoći maksimalno, dati sve od sebe da ostvare željene rezultate i ispune sve svoje želje.

Ne samo sportske nego i one školske, da jednog dana pozavršavaju fakultete i postanu vrijedni i časnici ljudi, baš kao sada takva djeca. U stanju sam za njih i njihove potrebe raditi 24 sata dnevno samo da budu uspješniji i za njih mi ama baš ništa nije teško. A kad odu na dulja putovanja, natjecanja, sav sam u brizi i bojim se kako sve to izdržavaju jer morate znati da je plivanje iznimno težak i zahtjevan sport koji iziskuje enorman trud ako želiš biti uspješan. Zato sam još sretniji kada vidim kako su dobri i u školi, kako su vrijedni i ovdje u kući i koliko pomažu svojoj majci. Dok god je tako i dok god ja stojim na nogama, njih se dvoje ne moraju brinuti ni za što.

me privlači ta zemlja. A uz plivanje namjeravam završiti za arhitekta.

** Vjerojatno imate plivačke uzore. Tko su oni?*

MATE- Moj najveći uzor je Michael Phelps. On je osvojio pregršt olimpijskih medalja, a na prvu olimpijadu otišao je već s 15 godina. Dobar mi je bio i Duje Draganja, pa i Gordan Kožulj.

LUCIJA- Mađarska plivačica Katinka Hosszu ili Sarah Strauss. Od domaćih plivačica? Pa i nema ih baš, ali, hajde, Sanja Jovanović bila je odlična.

Porazi su dodatan motiv

** Iako to kod vas i nije baš čest slučaj, ali naprosto se ne može uvijek pobjeđivati. Koliko vas poneki neuspjeh ili neostvoreni željeni rezultat dodatno motivira ili demotivira? Mate, ti u svom uzrastu ustvari i nemaš konkurenciju pa se često na natjecanjima boriš sam sa sobom.*

LUCIJA- Mene isključivo motivira i tjera me da već na sljedećem treningu dam još više od sebe. Ne mogu si dozvoliti da jedan

podbačaj ili neuspjeh poništi sve ono dobro što sam napravila. Upravo suprotno, tek tada zapnem još više. Što sam starija svjesna sam da je konkurencija sve ozbiljnija i samo radom i trudom mogu joj parirati i biti bolja od nje.

MATE- Da, među vršnjacima tek jedan dečko iz Hrvatske je solidan u prsnom pa jedva čekam starije dečke ili neke konkurente iz susjednih zemalja da s njima odmjerim snagu, dosadno je boriti se sa samim sobom.

** U mnogočemu se razlikujete od svojih vršnjaka, školskih prijateljica i prijatelja. Naprosto nemate toliko vremena za igranje, neke slobodne aktivnosti, za beskonačne čakule... Nedostaje li vam to?*

LUCIJA- Ne, uopće mi ne fale takve stvari. Iskreno, draži su mi prijatelji s bazena i najviše volim s njima provoditi vrijeme, razgovarati. Sa školskim prijateljima i nemam previše zajedničkih tema, uglavnom o školi, a to je dosadno.

MATE- Ja imam puno prijatelja s plivanja, ali ih imam i u Omišlju, u školi, pa se i s njima družim, ali ne prečesto jer nemam vremena.

„OŠK“-U PRISTUPIO PROSLAVLJENI AHMAD SHARBINI

Od sredine srpnja omišaljski se nogometaši, seniori nogometnog kluba „OŠK“, pod vodstvom njihova trenera Tomice Veljačića i budnim okom novog predsjednika kluba Nikole Turčića, pripremaju za predstojeću sezonu što počinje 6. rujna. Omišljani će opet zaigrati u prvoj županijskoj ligi, a sve je žitelje općine i navijače „OŠK“-a ugodno iznenadila vijest da će im se na poziciji napadača pridružiti proslavljeni Ahmad Sharbini, jedan od najboljih napadača i strijelaca u povijesti HNK „Rijeka“. Izjavio je Sharbini pristupajući OŠK-u da Nikoli Turčiću nije bilo teško nagovoriti ga na

suradnju s obzirom na to da mu se sviđaju njegovi planovi i koncept vođenja

kluba i smatra kako svojom igrom i iskustvom može doprinijeti ostvarivanju još boljih sportskih rezultata.

Dodajmo da su 18. kolovoza na igralištu „OŠK“-a startali i treninzi mlađih uzrasta, U-10 kategorije (dječaci rođeni 2010.-2015. godine) te U-15 kategorije (dječaci rođeni 2005.-2010. godine), a iz kluba su pozvali sve zainteresirane da se jave i priključe treninzima. Informacije mogu dobiti na brojevima 0922755777- Renato Škoda, trener morčića te 0921956811- Besim Hadžiomerović, trener pionira.

ODRŽAN 15. BIG OM

Podjelom startnih brojeva, 26. kolovoza je otvoren 15. po redu BIG OM, natjecanje u lovu na veliku ribu. Na startu se našlo 25 ekipa, a organizatori su u pripremi ovogodišnjeg natjecanja bili prinuđeni pravila prilagođavati postojećoj situaciji. Tako su pravo sudjelovanja stekli samo članovi kluba, među kojima je 21 posada s područja Kvarnera te njih četiri iz Slovenije, a BIG OM je tako postalo jedino natjecanje u lovu na veliku ribu što se ove godine održalo na Jadranu.

Majstori u lovu na tune imali su priliku do 29. kolovoza izloviti do 3,5 tona tune, što je najveća dosad odobrena kvota od strane Ministarstva poljoprivrede, a s obzirom na činjenicu da je ovaj broj „Glasnika“ zaključen prije tog datuma ostali smo uskraćeni za imena najuspješnijih tunolovaca. Natjecanje je održano pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije i Općine Omišalj te uz pomoć brojnih sponzora.

ŠKOLA RIBOLOVA „ZUBATAC“

Od sredine lipnja do kraja kolovoza u prostorijama ŠRD-a „Zubatac“ i u omišaljskoj vali održana je još jedna škola ribolova namijenjena djeci, a pohađalo ju je dvanaest polaznika.

Učenici su imali priliku naučiti ribolovne osnove, upoznati se s morem i tajnama njegova podmorja, a voditeljima škole Marici Magdić i Hrvoju Pavačiću uz ribolovno znanje bio je cilj djeci prenijeti i vrijednosti kolegijalnosti, ustrajnosti i međusobna poštovanja. Učenici su, tako, uz svakodnevni ribolov uživali u jednodnevnom izletu na Beli, a škola je okončana zajedničkim druženjem i prezentacijom naučenih vještina 27. kolovoza na omišaljskoj Rivi.

RADNO LJETO U „PALADI“

U Vaterspolskom klubu „Palada“ lje- to je, a posebno kolovoz, bilo rad- no. Mlade nade intenzivno su se pripremale i još se pripremaju za novu sezonu i po- četak županijske lige te Prvenstvo Republike što ih očekuje već u rujnu. Njihov predsjednik i glavni trener, Nikola Dapčić za „Glasnik“ je rekao da je ovo ljeto naglasak bio upra- vo na mladima pa su nekadašnji članovi „Paladine“ škole ove godine dobili prili- ku iskušati se u trenerskim vodama i tako

upotpuniti svoja znanja. Vodstvo kluba, istaknuo je Dapčić, posebno veseli činjenica da je ovo ljeto školu plivanja i vaterpola, što su je provodili od 17. do 27. kolovoza, pohađalo sedamnaest polaznika, od čega jedanaest njih sa stalnim boravkom na

otoku, a svi će oni poslije uspješno završe- ne škole u moru postati novi članovi kluba. Najavili su i da će s početkom rujna, ako im to vremenske prilike dopuste, održa- ti već tradicionalan turnir u povodu Male Gospoje.

„OBITELJSKA“ REGATA „GLAGOLJAŠA“

Omišaljski „Glagoljaš“ i ovogodišnjeg je lipnja, na samom njegovom kraju, organizirao tradicionalnu veslačku regatu „Omišalj Open“ te kup polaznika škole veslanja. Bila je to prigoda da se u omišaljskoj vali okupi velik broj veslači- ca i veslača, a vještine su najprije odmjerili kadeti i mlađi juniori.

Međutim, ono što ovu regatu čini toliko jedinstvenom jest činjenica da su svoja veslačka umijeća imali priliku ispro- bati i roditelji te braća i sestre veslača i to na utrka „roditelj- dijete“ i „braća i sestre“.

Utrka sveučilišnih osmeraca „Boris Polić“, koja svake go- dine u Omišalj privuče velik broj studenata i studentica, ove je godine, nažalost, a zbog epidemije koronavirusa, otkazana.

Recimo i da su „Glagoljaši“ trenutačno u završnoj fazi pri- prema za državno prvenstvo što ih očekuje u rujnu na za- grebačkom Jarunu.

SKUPŠTINA I PRVENSTVO TK „NJIVICE“

U Sportskom centru „Kijac“ početkom kolovoza, uz prisustvo veli- kog broja članova kluba i simpatizera, održana je godišnja Skup- ština Teniskog kluba „Njivice“.

Više od šezdeset članova kluba sudjelovalo je tijekom godine u pet radnih akcija na uređenju sportskog centra, između ostaloga i pla- toa ispred klupskog prostora, pa je Sportski centar osvanuo u no- vom ruhu. No, vrijedni teniski entuzijasti najavili su i da će u sljedećoj godini nastaviti istim tempom te naumili osposobiti i drugi teniski teren, ali i izgraditi nadstrešnicu nad novouređenim platoom.

Uz radove na klupskim prostorijama, organizirali su i ove godine tradicionalni veteranski turnir povodom Stomorine, a za 5. rujna pripremaju i onaj u povodu njivičke zaštitnice, Male Gospoje.

Istaknuli su i da su primili pozive na međunarodnu suradnju iz Njemačke i Slovenije koje će realizirati bude li to dozvoljavala šira zdravstvena situacija povezana s pandemijom.

Uoči Skupštine je održano i trodnevno prvenstvo kluba na kojemu je sudjelovalo 48 članova, a odigrana su 42 meča. Prvaci kluba u kategoriji ženskih parova postale su Branka Čule i Iva Vojnić, u ka- tegoriji muških parova to su Zdravko Milković i Nino Abramović, a u kategoriji mješovitih parova pobjedu su odnijeli Vera Abramović i Nino Abramović. Svi su pobjednici nagrađeni prigodnim darovi- ma koje su osigurali sponzori kluba.

dr. Anton BOZANIĆ,
župnik Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije

BLAGDAN VELE GOSPE I PROSLAVA STOMORINE

Zanimljiv je podatak da je većina župnih crkava na području Krčke biskupije posvećena Mariji, majci Isusovoj, posebice blagdanu Uznesenja Marije na nebo: krčka katedrala, rapska konkatedrala, osorska konkatedrala, župne crkve u Vrbniku, Rasopasnom i u mnogim drugim mjestima. Stoga nas ne začuđuje da je omišaljska župna crkva, jedna od najstarijih otočnih crkava, odabrala istoga zaštitnika koji se slavi 15. kolovoza, u narodu poznat kao Velika ili Vela Gospa.

Običaj pun simbolike

Naziv *Stomorina* odnosi se prvenstveno na župnu crkvu u Omišlju posvećenu Uznesenju Marijinu na nebo koja na dan Vele Gospe slavi svog naslovnika, titulara. Ime potječe od naziva crkve, a izvedenica je iz starog imeničnog oblika: SVETA MARIJA = STA MARIJA (MARINA) = STOMORINA. U predvečerje samog blagdana sačuvan je sve do danas starinski običaj da se na Placi podižu ukrasne zastave, tako da se sa sve četiri strane javnog prostora visoko privežu konopi, a po njima su ukrasni *facoli* te prvi plodovi grožđa i drugog voća. U središtu, odakle se računaju konopi, postavljen je ukrašen kolut u kojem je glavna zastava ili *bandira*. Nešto slično se napravi iznad glavnog oltara u župnoj crkvi gdje su u ukrašenom kolutu prvi plodovi grožđa, krušaka, bresaka i smokava u čast Majke Božje na nebo uznesene.

Zanimljiv je upravo taj običaj vješanja ukrasnih marama i prvih plodova jer je pun simbolike i vjerničkog osjećaja. Njime se želi reći i dočarati kako je Marija uznesena na nebo, a narod, vezan u prijašnja vremena uz poljoprivredu i plodove zemlje, htio je pokazati plod mukotrpnog rada i zahvaliti Bogu i nebeskoj zaštitnici ono što ima i što ga veseli.

Stari zapis o Stomorini

Zanimljivo je kako je sakupljač narodnog blaga, mešter Ive Turato svojedobno opisao Stomorinu. Koristio je domaći govor:

Omišjska crkvi je posvećena Uznesenju Majki Božje, ka je na 15. agusta, a Omišjani je zovu Vela Gospoja. Crikva slavi Velu Gospoju kao svoj najveći blagden, pa mežnjar učini va crikvi stomorinu. Nad velim oltarom veže veli degi konop za poneštri. Na tom konopu na sridi visi jedin obruč, ki stoji ravno. Obruč ima nutri dva šćapića va križ, za kih se veže konop. Na obruč se obisi grozdovi, smokvi, krušve. To su prve fruti, ke se prinose i prikazuju na čast Majke Božji. Po staroj besedi Sta Marina, Omišjani su nazvali STOMORINA. Po crkvenoj stomorini, omišajski mladići učine svoju stomorinu na Placi, samo peno veću i lipšu...Bandira prikazuje Majku Božju kako leti po ajeru, a facoli na konopih su snjeli, ki lete oko nje i nose ju na nebo.

Rano jutrin stariji judi i ženi kad redu na prvu mašu zastaju na Placi i gjedaju stomorinu, domišljaju se kad su i oni bili mladi...

Stomorina prilagođena okolnostima

Okolnosti vezane uz koronavirus, kad nisu moguća masovna okupljanja, nisu spriječila proslavu Stomorine. Nije bilo masovnog okupljanja, ali mladi nisu odustali od dizanja i postavljanja bandire na Placi. Isto je bilo u crkvi. Svečano liturgijsko slavlje zaustavilo je određen broj ljudi pred crkvom pa su mu mogli nazočiti uz prikladnu distancu. Nakon svečane župne mise, veliki je crkveni zbor izveo veoma lijep koncert marijanskih skladbi.

Možemo slobodno ustvrditi da slavlje Vele Gospe ili Stomorine u Omišlju predstavlja središte i sukus ljetnoga kulturnog događanja za mještane i one koji posjećuju rodni kraj i svoje najbliže tijekom ljetnih praznika, posebice vikendaše i sve koji su odabrali Omišalj mjestom željenog godišnjeg odmora.

dr. Ivo BELAN

KAKO UGASITI ŽEĐ?

Za ljetnih dana ugostiteljske radnje i trgovine imaju mnogo posla, žedna usta traže mnogo tekućine. Nije čudno što u ovim toplim danima naš organizam gubi mnogo više tekućine nego obično, a da bi se tjelesne funkcije odvijale normalno izgubljena tekućina mora biti nadoknađena. Odrasle osobe, pod normalnim okolnostima, svaki dan izgube 2 -2,5 litre vode i to uglavnom mokrenjem, znojenjem, disanjem i stolicom. Djelomično je nadoknađujemo unosom hrane što sadrži određenu količinu vode (krastavci, primjerice, sadrže 95 posto vode), ali najveći dio potreba podmirujemo raznim napicima.

Bez vode nema života

Spomenimo najprije pitku vodu, a upravo ona najpotrebnija je za preživljavanje. Bez hrane možemo biti gotovo 2 mjeseca, ali bez vode samo nekoliko dana. Ipak, većina ljudi nije dovoljno upoznata koliko bi vode trebalo piti pa mnogi žive u dehidriranom stanju. Zapravo, sva druga pića i pijemo zbog potrebe za vodom koja, za razliku od njih, ne sadrži kalorije i nije toksična. Budući da nijedna druga hrana ili piće nisu toliko važni za ispravno funkcioniranje ljudskog organizma, svaka osoba koja želi živjeti zdrav život mora uložiti napor da svaki dan svom tijelu osigura potrebnu količinu tog pića.

Bilo koja količina vode koja se izgubi tijekom 24 sata mora biti nadomještena kako bi pomogla mnogim tjelesnim funkcijama. Voda je neophodna za svaki biološki proces, a osim toga i za kontrolu tjelesne temperature, za održavanje krvnog tlaka i disanja. Voda također pomaže da se iz organizma odstranjuju otpadne i otrovne tvari, kao što su mokraćna kiselina i urea. Voda je, isto tako, od vitalne važnosti za kemijske reakcije za vrijeme probave i metabolizma. Ona donosi hranjive tvari i kisik stanicama putem krvi, a također podmazuje i naše zglobove. Ne pijući dovoljno vode, mnogi ljudi nagomilavaju višak masnog tkiva, oslabe im tonus i veličina mišića, smanjuju se probavne funkcije i funkcije drugih organa u tijelu...

Ostali napici

Kava i čaj vrlo su popularni, posebno kava. Više od 80 posto znanstvenika i liječnika smatra da mlaki čaj najbolje gasi žeđ za ljetnih sparina i da vrlo dobro osvježuje, a nezašćerani ne sadrže ni štetne tvari. Brojna ispitivanja, pak, pokazala su da postoji veza između kave, tj. kofeina i raznih bolesti, posebno u onih koji piju veće količine kave. Jedna šalica kave može sadržavati od 90 do više od 300 miligrama kofeina, a posebno oprezni moraju biti oni koji boluju ili u obitelji imaju oboljenja kao što su šećerna bolest, hipertenzija ili koronarne bolesti.

Alkoholna i bezalkoholna pića vrlo su popularna, ali i najčešće i nezdrava. Tri i pol decilitra zaslađenih bezalkoholnih pića sadržavaju 100 do 170 kalorija i nemaju hranjivih tvari, pola decilitra žestokog pića daje 90 do 120 kalorija, u tri i pol decilitra pive ima 150 kalorija i u tragovima B-vitamina.

Pripazite na to koju tekućinu unosite u sebe.